

**Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní**

**Vývoj struktury a financování přenesené působnosti státní
správy ve zvolené obci**

Lenka Sedláčková

**Bakalářská práce
2018**

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Lenka Sedláčková**
Osobní číslo: **E14116**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná ekonomika a správa: Veřejná ekonomika**
Název tématu: **Vývoj struktury a financování přenesené působnosti státní správy ve zvolené obci**
Zadávací katedra: **Ústav správních a sociálních věd**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Záměrem práce je popis vývoje a analýza financování přenesené působnosti v obci Církvice a určení vhodnosti jejího portfolia. Zjištění, zda finance od státu dostatečně pokrývají náklady spojené s výkonem přenesené působnosti. Zhodnocení stávajícího stavu a navržení možných změn vedoucích ke zlepšení.

Osnova:

- Vymezení základních pojmů (státní správa, samospráva, obec, orgány obce, samostatná a přenesená působnost).
- Popis vývoje přenesené působnosti na území ČR v historickém kontextu.
- Charakteristika zvolené obce, její historie, současnost, orgány obce, demografická struktura obyvatelstva, občanská vybavenost a infrastruktura.
- Analýza vývoje přenesené působnosti ve zvolené obci a popis jejího financování za určené období.
- Na základě provedené analýzy zhodnocení vývoje přenesené působnosti a navržení její optimální struktury vzhledem k potřebám obce Církvice.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: cca 35 stran

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

ČESKO. Zákon č. 128/2000 o obcích (obecní zřízení). In: Sbírnka zákonů České republiky. 2000, částka 38. ISSN 1211-1244.

MAREK, Jiří. Veřejná správa v České republice. 2., rozš. vyd. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, Úsek pro reformu veřejné správy, 2005, 120 s. ISBN 80-239-4709-5.

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-351-5.

PEKOVÁ, Jitka. Hospodaření a finance územní samosprávy. Praha: Management Press, 2004. ISBN 80-726-1086-4.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-5608-0.

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Jan Fuka, Ph.D.

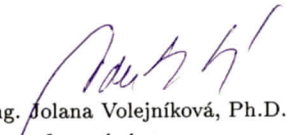
Ústav správních a sociálních věd

Datum zadání bakalářské práce: 1. září 2017

Termín odevzdání bakalářské práce: 30. dubna 2018

doc. Ing. Romana Provažníková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Jolana Volejníková, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 1. září 2017

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako Školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 9/2012, bude práce zveřejněna v Univerzitní knihovně a prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 30.4.2018

Lenka Sedláčková

PODĚKOVÁNÍ:

Tímto bych ráda poděkovala svému vedoucímu práce Ing. Janu Fukovi, Ph.D. za odborné vedení mé práce, cenné rady a doporučení, které mi pomohly při zpracování bakalářské práce. Dále bych chtěla poděkovat panu Stanislavu Vlkovi, místostarostovi obce Církvice, za cenné rady a poskytnuté materiály při zpracování mé bakalářské práce.

Chtěla bych také poděkovat celé své rodině, nejbližším a přátelům, kteří při mě stáli během celého studia.

ANOTACE

Tato bakalářská práce je zaměřena na přenesenou působnost v obci Církvice. Cílem práce je vývoj a analýza přenesené působnosti v obci. Zjištění, zda finance ze státního rozpočtu dostatečně pokrývají náklady spojené s výkonem přenesené působnosti. Zhodnocení stávajícího stavu a návržení možných změn vedoucích ke zlepšení. V úvodu práce jsou vymezeny základní pojmy související s veřejnou správou a popsán vývoj územní samosprávy na našem území. V další části je představena obec Církvice. Je zde charakterizována její občanská vybavenost, vývoj demografických ukazatelů a infrastruktura obce. V závěru práce je provedena analýza přenesené působnosti v obci Církvice, je zde zhodnocen stávající stav financování přenesené působnosti, který je vyhodnocen jako dostatečný a navrženy možné změny vedoucí k optimalizaci výkonu přenesené působnosti v této obci.

KLÍČOVÁ SLOVA

Obec, obec Církvice, vývoj přenesené působnosti, financování přenesené působnosti

TITLE

Development of the structure and funding of the delegated powers of local government in the chosen municipality

ANNOTATION

This bachelor thesis focuses on delegated powers in the municipality of Církvice. The goal is the development and analysis of the delegated powers in the municipality. Determining whether funding from the state budget sufficiently covers the costs associated with the exercise of delegated powers. Assessing the current state and suggest possible changes leading to improvement. In the introduction are defined the basic concepts related to public administration and the described development of territorial self-government in our territory. In the next part is the municipality of Církvice presented. There is characterized the civic amenities, development of demographic indicators and municipal infrastructure. At the end of the thesis is performed an analysis of the delegated power in the village of Církvice. There is an assessment of the current state of funding of the delegated powers, which are assessed as sufficient and proposed possible changes leading to the optimization of the performance of delegated powers in this municipality.

KEYWORDS

Municipality, municipality Církvice, the evolution of delegated powers, financing of delegated powers

OBSAH

ÚVOD.....	- 11 -
1. METODOLOGIE A HYPOTÉZA.....	- 12 -
2. VEŘEJNÁ SPRÁVA V ČESKÉ REPUBLICE.....	- 13 -
2.1. ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVA.....	- 14 -
3. CHARAKTERISTIKA OBCE A JEJÍ POSTAVENÍ V ČR.....	- 15 -
3.1. ORGÁNY OBCÍ.....	- 17 -
3.2. SAMOSTATNÁ PŮSOBNOST OBCÍ.....	- 18 -
3.3. PŘENESENÁ PŮSOBNOST OBCÍ.....	- 19 -
3.3.1. Skupiny obcí dle míry přenesené působnosti.....	- 20 -
3.3.2. Dozor nad výkonem přenesené působnosti.....	- 21 -
3.3.3. Zdroje financování přenesené působnosti.....	- 21 -
4. HISTORIE ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY A PŘENESENÉ PŮSOBNOSTI NA NAŠEM ÚZEMÍ.....	- 23 -
4.1. VÝVOJ DO ROKU 1918.....	- 23 -
4.2. VÝVOJ V LETECH 1918–1989.....	- 24 -
4.3. VÝVOJ PO ROCE 1989.....	- 25 -
5. OBEC CÍRKVICE.....	- 27 -
5.1. HISTORICKÝ EXKURS.....	- 27 -
5.2. SOUČASNOST.....	- 27 -
5.3. VÝVOJ DEMOGRAFICKÝCH UKAZATELŮ.....	- 28 -
5.4. OBČANSKÁ VYBAVENOST A INFRASTRUKTURA OBCE.....	- 28 -
6. ANALÝZA PŘENESENÉ PŮSOBNOSTI V OBCI CÍRKVICE.....	- 30 -
6.1. FINANCOVÁNÍ PŘENESENÉ PŮSOBNOSTI.....	- 31 -
6.2. STANOVENÍ VÝŠE PŘÍSPĚVKU NA VÝKON STÁTNI SPRÁVY PRO OBCE SE ZÁKLADNÍ PŮSOBNOSTÍ....	- 33 -
6.3. ČINNOSTI PŘENESENÉ PŮSOBNOSTI V OBCI CÍRKVICE.....	- 34 -
6.3.1. Evidence obyvatel.....	- 35 -
6.3.2. Kácení dřevin rostoucích mimo les.....	- 40 -
6.3.3. Veřejnoprávní smlouvy a nařízení.....	- 41 -
6.4. NÁKLADY NA VÝKON STÁTNI SPRÁVY.....	- 42 -

6.4.1. Zjišťování nákladů	- 43 -
6.4.2. Výpočet nákladů	- 44 -
6.4.3. Náklady na výkon přenesené působnosti v obci Církvice	- 44 -
7. VÝSLEDKY VÝZKUMU	- 46 -
8. ZHODNOCENÍ A OPTIMALIZACE	- 48 -
ZÁVĚR	- 51 -
POUŽITÁ LITERATURA	- 53 -
PŘÍLOHY	- 56 -

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Velikostní struktura obcí v ČR podle počtu obyvatel k 1. 1. 2016	- 16 -
Tabulka 2: Příspěvek na výkon státní správy v obci Církvice v letech 2013-2017.....	- 31 -
Tabulka 3: Příjmy související s přenesenou působností v letech 2013-2017	- 32 -
Tabulka 4: Výpočet příspěvku na státní správu v letech 2013-2017.....	- 34 -
Tabulka 5: Počet přihlášených osob v letech 2013-2017	- 36 -
Tabulka 6: Poplatky za přihlášení obyvatel v letech 2013-2017.....	- 36 -
Tabulka 7: Zrušení trvalého pobytu v letech 2011 - 2017.....	- 38 -
Tabulka 8: Počet pokácených dřevin v letech 2013 - 2017	- 40 -
Tabulka 9: Přestupky v letech 2013-2017	- 41 -
Tabulka 10: Mzdové náklady v obci Církvice v letech 2013 - 2017.....	- 45 -
Tabulka 11: Odhadované náklady na přenesenou působnost v letech 2013-2017	- 45 -
Tabulka 12: Náklady na přenesenou působnost pokryté státem v letech 2013-2017.....	- 46 -
Tabulka 13: Saldo přenesené působnosti v obci Církvice	- 47 -

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Schéma veřejné správy	- 13 -
Obrázek 2: Počet obcí v ČR v letech 2000-2017.....	- 16 -
Obrázek 3: Vývoj počtu obyvatel v letech 2010 – 2017	- 28 -
Obrázek 4: Vývoj příspěvku na výkon státní správy v obci Církvice v letech 2013-2017. -	32 -
Obrázek 5: Náklady na výkon státní správy	- 42 -
Obrázek 6: Schéma zjišťování nákladů	- 43 -
Obrázek 7: Financování výkonu přenesené působnosti v obci Církvice v letech 2013-2017	
	- 46 -

SEZNAM ZKRATEK

apod.	a podobně
atd.	a tak dále
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
r.	roku
Sb.	sbírka zákonů
SO	správní obvod

ÚVOD

V současnosti v České republice (dále ČR) existuje smíšený model veřejné správy, kdy je státní správa i samospráva vykonávána v rámci územně administrativní jednotky. Obce a kraje tak vykonávají kromě vlastní samosprávy i část správy státní, která jim byla svěřena formou tzv. přenesené působnosti.

Přenesenou působnost vykonávají obecní úřady a tzv. zvláštní orgány jménem státu, nikoli jménem svým. Obce nemohou v přenesené působnosti rozhodovat na základě své vlastní vůle, ale musí rozhodovat tak, jak požaduje stát. Na výkon této působnosti dostávají obce a kraje příspěvek od státu, který ale úplně nehradí náklady na její výkon. Výdaje na přenesenou působnost jsou tak financovány především z příspěvku na výkon státní správy, rozpočtového určení daní, dotací z rozpočtových kapitol příslušných úřadů, ale také z příjmů obcí, které vznikají v souvislosti s výkonem státní správy.

Tato práce se zabývá výkonem přenesené působnosti v obci Církvice. Pozornost bude zaměřena na financování přenesené působnosti, na náklady spojené s výkonem, zjistíme vykonávané agendy v obci, zhodnotím stávající stav a navrhnou možné změny vedoucí ke zlepšení. Cílem práce je popis vývoj a analýza přenesené působnosti v obci Církvice. Zjištění, zda finance od státu dostatečně pokrývají náklady spojené s výkonem přenesené působnosti. Zhodnocení stávajícího stavu a navržení možných změn vedoucích ke zlepšení.

Úvodní kapitoly bakalářské práce jsou věnovány zejména základním pojmům souvisejícím s veřejnou správou – od obecné charakteristiky veřejné správy přes základní pojmy vymezující územní samosprávu až k působnosti obce. Historii územní samosprávy a reformám veřejné správy od roku 1989. V praktické části této práce se již konkrétně pojednává o vývoji struktury přenesené působnosti v této obci. Obec Církvice je zde stručně představena. Součástí této kapitoly je i historický exkurs, vývoj demografických ukazatelů, obřanská vybavenost a infrastruktura obce. Závěr práce se pak bude týkat konkrétně přenesené působnosti, a to způsobu jejího financování, zhodnocení stávajícího stavu a navržení možných změn.

1. METODOLOGIE A HYPOTÉZA

Tato bakalářská práce byla zpracována především na základě rešerše literatury, zpracování sekundárních dat a interních materiálů obce Církvice. Dále je v práci využit kvantitativní i kvalitativní výzkum.

Kvalitativní výzkum představuje uskutečněné narativní interview s místostarostou obce panem Stanislavem Vlkem, který je nyní místostarostou obce Církvice, ale řadu let působil ve funkci starosty. Interview proběhla v kanceláři starosty obce na obecním úřadě v Církvici a účastnila se jich i paní Renáta Laczková, která zde vykonává funkci sekretářky pana starosty a která mi pomáhala dohledat potřebné materiály. Tato setkání se uskutečnila převážně v listopadu 2017. Data, která nevyžadovala osobní setkání, jsme řešili pomocí emailové nebo telefonické komunikace. Informace získané z tohoto interview mají svou hodnotu zejména díky letitým zkušenostem místostarosty obce Církvice a jeho názorům na tuto problematiku. Narativní interview představuje nestandardizované kvalitativní dotazování. „*Nejedná se o nic jiného než o rozhovory (nejčastěji polo-strukturované) badatele s informátorem. Cílem badatele je udržovat tyto rozhovory u tématu, jež je předmětem jeho zájmu. Narativní interview sestávají (a) z plynulého vyprávění interviewovaného vypravěče, během něhož ten, kdo vede rozhovor, omezuje své zásahy na minimální projevy nutné k tomu, aby udržely tok vyprávění, (b) z části věnované otázkám, jimiž se vedoucí rozhovoru snaží rozvinout problémy navozené vyprávěním a zavést řeč na další, vedlejší téma.*“ [24]

Kvantitativní výzkum byl založen na analýze přenesené působnosti v obci Církvice. V práci byla využita metodika stanovení plánovaných nákladů na výkon státní správy Ministerstva vnitra ČR. Dle této metodiky byl stanovený postup k vypočtení nákladů na výkon přenesené působnosti. V obci Církvice jsem kombinovala tuto metodiku s expertním odhadem místostarosty obce, jelikož obec nevede oddělené účetnictví pro výkon státní správy a samosprávy, a tak nedokáže vyčíslit přesnou výši nákladů na přenesenou působnost.

Cílem práce je popis vývoj a analýza přenesené působnosti v obci Církvice. Zjištění, zda finance od státu dostatečně pokrývají náklady spojené s výkonem přenesené působnosti. Zhodnocení stávajícího stavu a navržení možných změn vedoucích ke zlepšení. Dle tohoto cíle jsem si stanovila následující hypotézu, která bude v závěru práce vyhodnocena.

H₁: Finance ze státního rozpočtu pokrývají náklady spojené s výkonem přenesené působnosti alespoň z 80 %.

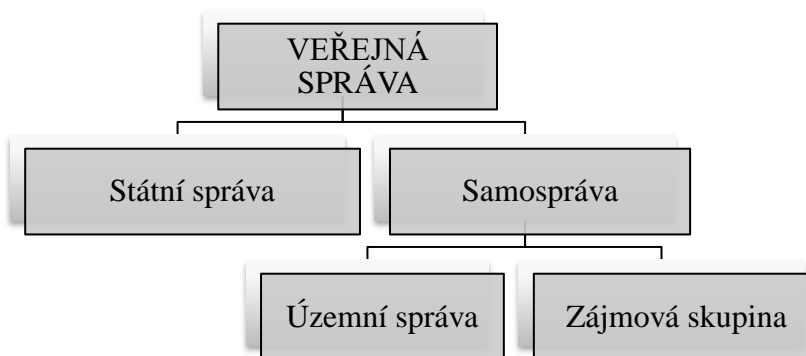
2. VEŘEJNÁ SPRÁVA V ČESKÉ REPUBLICE

V odborné literatuře existují různé definice veřejné správy. Peková [6] ji definuje ve 3 pojetích, a to ve funkčním, institucionálním a legislativním. Z funkčního pojetí chápeme veřejnou správu jako souhrn záměrných činností, a to především činností týkajících se zabezpečování veřejných věcí. Z institucionálního pojetí jde o souhrn institucí, které tuto činnost vykonávají a které se řídí Ústavou a zákony. Poslední pojetí je legislativní neboli právní. Z tohoto hlediska je veřejná správa úzce spjata se správním právem.

Na veřejnou správu lze pohlížet ze dvou hledisek. První hledisko dělí veřejnou správu na státní správu a samosprávu. Pokud veřejnou správu vykonává stát prostřednictvím svých orgánů, pak jde o státní správu. Stát však ponechává určitý okruh záležitostí na nestátní veřejnoprávní korporace, které je spravují na samosprávném principu, pak se jedná o samosprávu. Druhé hledisko je geografické, které zohledňuje, zda se jedná o ústřední, územní či místní správu.

Státní správu vykonávají orgány státu buďto přímo, nebo zprostředkovaně. Samospráva je výsledkem delegování správy na nestátní subjekty. Dle zákonem stanovených předpisů mohou vykonávat svoje záležitosti samostatně, vlastním jménem a prostředky. Veřejnou samosprávu dále členíme na územní samosprávu a zájmové skupiny. [9]

Veřejnou správu lze znázornit následujícím schématem (viz Obrázek 1).

Obrázek 1: Schéma veřejné správy

Zdroj: [9]

Zájmové skupiny zastupují zájmy osob, které spojují určité společné zájmy jako například profesní komory, hospodářské komory či akademická samospráva vysokých škol.

Územní správa je forma zastupování zájmů určitého území, přesněji osob, kteří na tomto území žijí. V ČR je v současné době územní samospráva tvořena obcemi jako základními územními samosprávnými celky (dále jen ÚSC) a kraji jako vyššími ÚSC. [9]

2.1. Územní samospráva

Územní samospráva je projevem decentralizace, kdy stát deleguje určité pravomoci, a s tím související odpovědnost, na nižší úroveň, tedy na kraje a obce. Ve většině případů si nižší úroveň plní svoje úkoly samostatně, ale podléhají státnímu dozoru. Cílem této delegace je fakt, že nižší celky mají lepší povědomí o svém okolí a jejich rozhodování by mělo být efektivnější.

Aby územní samospráva mohla fungovat, potřebuje určité předpoklady, především legislativní a ekonomické. Legislativní předpoklady jsou určeny zákonem. Upravují vznik a postavení jednotlivých stupňů územní samosprávy, dále určují jejich pravomoc, působnost, odpovědnost ale také rozsah samostatné a přenesené působnosti a vztahy mezi státem a územní samosprávou. Ekonomické předpoklady se týkají vlastnictví majetku a práva hospodaření s ním, získávání vlastních prostředků a v neposlední řadě také sestavování a hospodaření s rozpočtem. Další předpoklady nalezneme v organizační, personální a informační. [5][8]

Územní samospráva v České republice existuje ve dvou stupních. Jedním stupněm rozumíme základní územní samosprávné celky neboli obce, druhým stupněm pak vyšší územně samosprávné celky, tedy kraje. Stupně územní samosprávy mezi sebou nemají hierarchickou strukturu, tedy neexistuje vztah podřízenosti a nadřízenosti. Každý celek má své samostatné kompetence, do kterých mu jiný celek nemůže zasahovat. Současně v ČR funguje smíšený model veřejné správy. Podle tohoto modelu je státní správa i územní samospráva vykonávána jednou administrativní jednotkou. Pokud je státní správa vykonávána samosprávnými orgány, znamená to, že je státní správa vykonávána v tzv. přenesené působnosti. [7]

3. CHARAKTERISTIKA OBCE A JEJÍ POSTAVENÍ V ČR

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) vymezuje obec jako: „základní územní samosprávné společenství občanů, tvořící územní celek vymezený hranicí území obce. Obec je veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající. Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů a při plnění svých úkolů se snaží chránit veřejný zájem.“ [28]

Obec lze vymezit základními znaky: [2]

- vlastní území,
- občané obce,
- spravování svých záležitostí samostatně,
- vystupování svým jménem v právních vztazích,
- péče o všestranný rozvoj,
- hospodaření podle svého rozpočtu.

Dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích rozlišujeme několik typů obcí: [5][28]

- **obce** – základní jednotka,
- **města** – obce s počtem obyvatel větším jak 3 000, vznikají na návrh Poslanecké sněmovny a musí splňovat stanovené podmínky,
- **městyse** – jsou zvláštní obce, které měly statut městyse před 17. květnem 1954 a požádali předsedu Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR o zachování statusu,
- **statutární města** – status mu přiznává zákon. Území těchto měst se může členit na městské obvody nebo části. Konkrétně jsou to města Brno, České Budějovice, Děčín, Frýdek-Místek, Havířov, Hradec Králové, Chomutov, Jablonec nad Nisou, Jihlava, Karlovy Vary, Karviná, Kladno, Liberec, Mladá Boleslav, Most, Olomouc, Opava, Ostrava, Pardubice, Plzeň, Prostějov, Přerov, Teplice, Ústí nad Labem, Zlín,
- **hlavní město** – statut je přiznaný zvláštním zákonem pouze Praze, která je zároveň i statutárním městem.

Obce se řídí zákonem č. 128/2000 Sb., zákon o obcích. Hlavní město Praha je upraveno zvláštním zákonem č. 131/2000 Sb., zákon o hlavním městě Praze.

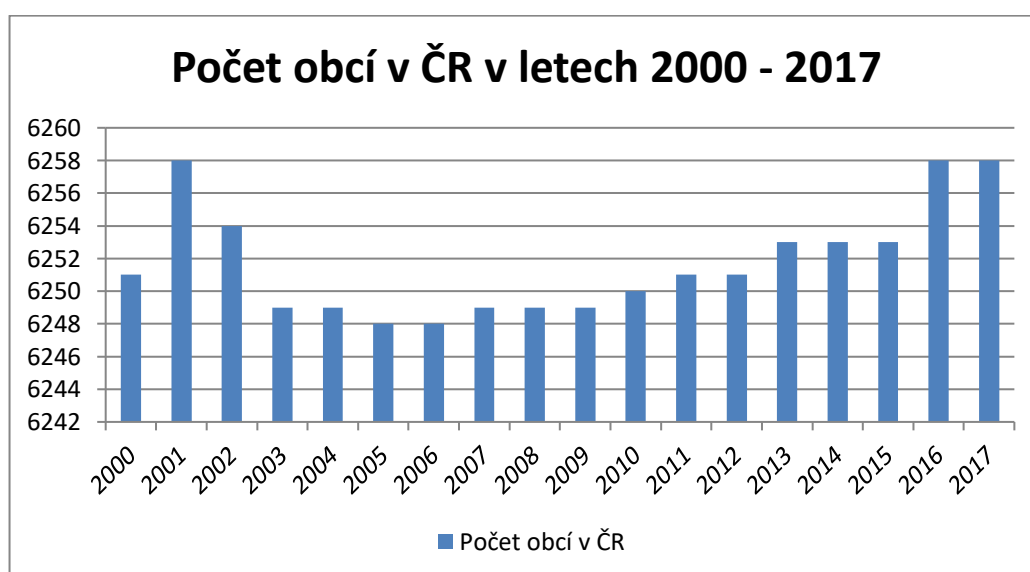
Tabulka 1: Velikostní struktura obcí v ČR podle počtu obyvatel k 1. 1. 2016

Počet obyvatel	počet obcí	% podíl	počet obyvatel	% podíl
do 199	1 449	23,2	180 093	1,7
200 – 499	1 997	31,8	651 475	6,2
500 – 999	1 378	22,0	973 247	9,2
1 000 – 1 999	749	12,0	1 042 589	9,9
2 200 – 4 999	417	6,7	1 262 911	12,0
5 000 – 9 999	141	2,3	964 031	9,1
10 000 – 19 999	69	1,1	970 075	9,2
20 000 – 49 999	44	0,7	1 324 522	12,6
50 000 – 99 999	12	0,2	874 462	8,3
nad 100 000	6	0,1	2 310 458	21,9
Celkem	6 258	100,0	10 533 843	100,0

Zdroj: zpracováno dle [15]

K 1.1.2016 bylo v ČR 6 258 obcí. Nejpočetnější skupinu obcí v ČR tvoří obce s počtem 200-499 obyvatel, tedy „malé obce“. Naopak nejvíce lidí se soustřeďuje v obcích, které mají nad 100 000 obyvatel (Praha, Brno, Ostrava, Plzeň, Liberec, Olomouc) (viz. Tabulka 1).

V roce 2002 došlo k reformě ve veřejné správě, při které byly zrušeny okresní úřady, a jejich kompetence byla přenesena na pověřené obce a krajské úřady. S tím souvisí i pokles počtu obcí v roce 2003 (viz. Obrázek 2).

Obrázek 2: Počet obcí v ČR v letech 2000-2017

Zpracováno dle:[10]

3.1. Orgány obcí

Orgány obce vymezuje zákon o obcích, kde je uvedeno, že mezi orgány obce patří zastupitelstvo, rada obce, starosta a obecní úřad.

Hlavním orgánem obce je zastupitelstvo, které samostatně spravuje obec. Jde o kolektivní volený orgán. Každý občan obce starší 18 let má právo volit a být volen do zastupitelstva obce. Každé zastupitelstvo je složeno z členů, jejichž počet stanoví zastupitelstvo nejpozději do 85 dnů přede dnem voleb. Při stanovení počtu členů je třeba přihlídnout zejména k počtu obyvatel a velikosti územního obvodu. Mandát člena vzniká zvolením po složení slibu před zastupitelstvem. Mandát se pak vykonává osobně, a to v souladu se svým slibem. Funkce člena je veřejná a každý člen má právo na odměnu za vykonanou činnost. [28]

Pravomocí zastupitelstva je rozhodovat ve věcech samostatné působnosti obce vyjma těch, které patří do rozhodovací pravomoci zastupitelstva kraje. Při rozhodování zastupitelstva je uplatňován princip nadpoloviční většiny, tzn. že pro rozhodnutí musí být nadpoloviční většina všech členů zastupitelstva. Zastupitelstvo tedy v rámci samostatné působnosti schvaluje program rozvoje obce, rozpočet a závěrečný účet, rozhoduje o výši osobních a věcných nákladů obecního úřadu, rozhoduje o založení, zřízení nebo zánik neziskových organizací, založení nebo rušení právnických osob (dále PO), vyhláší místní referendum, zřizuje a ruší obecní policii, vydává obecně závazné vyhlášky a další. [9]

Ze zákona je zastupitelstvo obce povinno zřídit finanční a kontrolní výbor. Pokud žije na území obce alespoň 10 % občanů jiné než české národnosti, musí být zřízen i výbor pro národnostní menšiny a pokud je obec členěna na místní části, tak i výbor osadní. Předsedou výboru je vždy člen zastupitelstva obce. Výbor plní úkoly, které mu byly svěřeny zastupitelstvem obce, kterému za své činnosti odpovídá. Počet členů výboru je vždy lichý a schází se dle potřeby. [28]

Rada obce (dále jen rada) je výkonným orgánem, jehož činnosti jsou zaměřeny zejména na přenesenou působnost obce. V samostatné působnosti podléhá zastupitelstvu obce. Počet členů rady je lichý, nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva, přičemž může být počet 5–11 členů. Pokud má obec méně jak 15 členů zastupitelstva, tak není rada zřízena. V takové obci pak vykonává činnosti rady starosta obce. V opačném případě, pokud má zastupitelstvo více jak 15 členů, být rada zvolena musí. Rada se pak skládá ze starosty, místostarosty a dalších členů, kteří jsou voleni z řad zastupitelstva.

Pravomoci rady souvisejí zejména s hospodařením obce. Jedná se o přípravu materiálů pro jednání zastupitelstva, zabezpečuje hospodaření obce, provádí rozpočtová opatření podle usnesení zastupitelstva, plní funkci zakladatele nebo zřizovatele, ukládá pokuty v samostatné působnosti, vydává nařízení obce, kontroluje plnění úkolů v rámci samostatné působnosti, zřizuje či ruší komise atd. [5][28]

Starosta zastupuje obec navenek. Je volen zastupitelstvem obce ze svých řad. V případě nepřítomnosti starosty je starosta zastupován místostarostou (ve městech náměstek primátora). Starosta plní úkoly zaměstnavatele. Jeho pravomoc je zejména reprezentativní. Kromě toho také svolává zastupitelstvo obce, připravuje, svolává a řídí schůze rady obce, jmenuje a odvolává tajemníka obecního úřadu (je-li tato funkce zřízena, v opačném případě nahrazuje tuto funkci sám starosta), odpovídá za informovanost veřejnosti o činnosti obce atd. [7]

Obecní úřad tvoří starosta, místostarostové, tajemník (pokud je jeho funkce zřízena) a zaměstnanci obecního úřadu. V čele obecního úřadu stojí starosta. Rada může pro jednotlivé úseky činnosti obecního úřadu zřídit odbory a oddělení. Obecní úřad v oblasti samostatné působnosti plní úkoly zastupitelstva obce a rady obce a pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti. Dále vykonává přenesenou působnost v mezích zákona o obcích.

Pokud je obec obcí s pověřeným obecním úřadem, nebo obcí s rozšířenou působností, je povinna zřídit funkci tajemníka obecního úřadu. Ostatní kategorie obcí mohou, ale nemusí mít tajemníka. Tajemník se stává zaměstnancem úřadu a je odpovědný starostovi za plnění úkolů jak v samostatné, tak i v přenesené působnosti. [28]

3.2. Samostatná působnost obcí

V zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích stojí: „*Pokud zvláštní zákon upravuje působnost obcí a nestanoví, že jde o přenesenou působnost obce, platí, že jde vždy o samostatnou působnost.*“. Tedy obec vykonává všechny záležitosti ve své samostatné působnosti, pokud mu zvláštní zákon nenařizuje jinak. [28]

Do samostatné působnosti obce spadají zejména záležitosti, které jsou v zájmu obce a jejích občanů. Řadíme sem zejména hospodaření obce, rozpočet a závěrečný účet, obecní policii, spolupráci mezi obcemi, vydávání obecně závazných vyhlášek apod. Na základě zvláštních zákonů zde řadíme mimo jiné i místní poplatky, zřizování dobrovolných hasičů či ochranu veřejného zdraví. [9]

3.3. Přenesená působnost obcí

Přenesenou působností rozumíme určitý okruh záležitostí, které stát delegoval na územní samosprávu. Vykonávají ji obecní úřady a tzv. zvláštní orgány jménem státu, nikoli jménem svým. Obce musí respektovat vůli státu, protože za kvalitu výkonu je zodpovědný stát. Při přenesené působnosti musejí obce vycházet buďto ze zákonů, či jiných právních předpisů (pokud vydávají nařízení obce), nebo usneseními vlády, směrnicemi ústředních právních předpisů či opatřeními příslušných orgánů. [28]

Obce mohou uzavírat veřejnoprávní smlouvu s obcemi, které spadají do stejného správního obvodu obce s rozšířenou působností. Podle této smlouvy mohou orgány jedné obce vykonávat domluvenou část přenesené působnosti (nebo celou přenesenou působnost) pro obce, se kterými veřejnoprávní smlouvu uzavřeli. Aby byla smlouva platná, je třeba souhlasu krajského úřadu. Mezi náležitostí veřejnoprávní smlouvy patří označení účastníků smlouvy, doba trvání, určení rozsahu přenesené působnosti a způsob úhrady nákladů. [28]

Přenesená působnost obcí je zakotvena a obsažena mimo jiné v těchto základních právních předpisech:

- Ústavní zákon ČNR č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění Ústavních zákonů č. 347/1997 Sb., č. 300/2000 Sb., č. 448/2001 Sb., č. 395/2001 Sb., č. 515/2002 Sb. a č. 319/2009 Sb.,
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností,
- Zákon č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, ve znění pozdějších předpisů.

Činnosti vykonávané v rámci přenesené působnosti: [28]

- vydávání nařízení obce,
- rozhodování o místních a účelových komunikacích,
- projednávání přestupků,
- rozhodování o uzavření veřejnoprávních smluv aj.

3.3.1. Skupiny obcí dle míry přenesené působnosti

V ČR rozlišujeme 5 kategorií obcí dle toho, jakou míru přenesené působnosti vykonávají:¹

- Obce se základní působností (6 254 obcí) – obce I. typu,
- Obce s matričním úřadem (1 230 obcí),
- Obce se stavebním úřadem (618 obcí),
- Obce s pověřeným obecním úřadem (388 obcí) – obce II. typu,
- Obce s rozšířenou působností (205 obcí) – obce III. typu.

Přenesenou působnost v rozšířeném rozsahu mají obce, které provádějí vidimaci a legalizaci (4 047) a dále obce vydávající ověřené výstupy z informačních systémů podle zákona 365/200 Sb., o informačních systémech veřejné správy, tedy obce s pracovišti Czech POINT (7 186). Tyto služby však vykonávají bez ohledu na místo trvalého bydliště, nemají pro tuto působnost konkrétně vymezený správní obvod. [14]

Na obce I. typu je přenesen základní výkon státní správy, a to pouze ve správním obvodu dané obce. Obce s pověřeným obecním úřadem (obce II. typu) vykonávají o něco širší agendu než obce I. typu, a to tedy kromě jednoho správního obvodu vykonávají státní správu pro území více obcí. Mezi I. a II. typem přenesené působnosti obcí řadíme ještě dvě skupiny obcí. První skupinou jsou obce, kterým je svěřen základní rozsah státní správy, ale navíc i úřad matriční (v ČR 1 230 obcí s matričním úřadem). Druhou skupinou jsou obce, které mají též základní rozsah státní správy a k tomu jim je svěřen úřad stavební (v ČR 618 obcí se stavebním úřadem). Obce s rozšířenou působností, jejichž obecní úřad oproti předchozím kategoriím vykonává ještě další přenesené působnosti a ve větším správním obvodu, než pověřený obecní úřad jsou označovány za obce III. typu přenesené působnosti.[3]

---

¹ V této kategorizaci se nepřihlíží ke zvláštnímu postavení hlavního města Prahy a statutárních měst

3.3.2. Dozor nad výkonem přenesené působnosti

Dozorčím orgánem v přenesené působnosti obce je Ministerstvo vnitra ČR a krajský úřad (ten jej provádí v rámci své přenesené působnosti). Dozor se provádí následně a zjišťuje se při něm:

- zákonnost soulad nařízení obce se zákony,
- soulad usnesení, rozhodnutí a jiných opatření orgánů obce, které nejsou nařízeními obce, se zákony či jinými právními předpisy, nebo s usneseními vlády nebo se směrnicemi ústředních správních úřadů.

Krajský úřad je oprávněn požadovat od obce informace, které je třeba pro výkon dozoru. Dále je oprávněn k navrhování změn, nebo ke zrušení nezákonného nařízení, rozhodnutí nebo opatření jejich orgánů ve stanovené lhůtě. Je-li nařízení obce v rozporu se zákonem, nařídí krajský úřad obci zjednatí nápravy. Pokud tak neučiní do 30 dnů, krajský úřad předá věc Ministerstvu vnitra ČR, který může toto nařízení pozastavit. Zároveň krajský úřad informuje obec, že došlo k tomuto kroku. Obec jej pak neprodleně vyvěsí na úřední desce obecního úřadu po dobu 15 dnů. [17]

3.3.3. Zdroje financování přenesené působnosti

V souvislosti s realizací reformy veřejné správy, které je věnována následující kapitola, kdy došlo k přesunu části výkonu veřejné správy na územní samosprávu. Významným datem je rok 2002, kdy došlo ke zrušení okresních úřadů a tím došlo k přesunu jejich agendy na pověřené obce a krajské úřady. Je tedy vidět, že přenesená působnost státní správy prošla v minulosti několika změnami a tím docházelo i ke změnám ve financování.

Výdaje obcí na výkon státní správy jsou hrazeny z veřejných rozpočtů, řadíme sem:

- A. Příspěvek na výkon státní správy
- B. Vlastní příjmy
- C. Příjmy vznikající v souvislosti s výkonem státní správy

Dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích obce obdrží příspěvek na výkon státní správy ze státního rozpočtu a je určen k plnění úkolů, které jim byly svěřeny v rámci přenesené působnosti. Příspěvek je tedy určen k uhrazení částečných výdajů, které obci vznikají s výkonem státní správy. Jsou tím myšleny zejména mzdové a provozní výdaje. Obec je tedy povinna použít i vlastní příjmy z rozpočtu obce (daňové i nedaňové), aby pokryla veškeré výdaje související s přenesenou působností. U příspěvku není sledován způsob čerpání a jedná

se tak o neúčelovou dotaci. S přenesenou působností vznikají obci nejen výdaje ale i příjmy. Za příjmy vznikající v souvislosti s výkonem státní správy můžeme označit správní poplatky, či příjmy ze sankčních plateb. Počítá se s tím, že i tyto příjmy budou vynaloženy na výdaje, které s přenesenou působností vznikají. Dalším zdrojem financování mohou být například dotace, které ale signalizují nedostatečné vybavení samospráv vlastními příjmy. [22]

Příspěvek na výkon státní správy

Dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích je rozpočtována částka příspěvkem, nikoli plnou náhradou nákladů (viz výše). Je to dáno hlavně tím, že řada agend, které obec vykonává v přenesené působnosti, slouží nejen státu, ale i obcím samotným (např. evidence obyvatel, či vydávání občanských průkazů atd.). Tento příspěvek stanovuje Ministerstvo vnitra ČR a je omezen celkovým přiděleným objemem prostředků na daný rok, které má Ministerstvo vnitra ČR k dispozici. [28]

Příspěvek je přidělován na základě několika faktorů:

- rozsah přenesené působnosti,
- velikost správního obvodu obce v dané působnosti, vyjádřeného v počtu obyvatel.

Dále se při výpočtu zvažuje **5 typů obcí**:

- obce se základní působností,
- obce s matričním úřadem,
- obce se stavebním úřadem,
- obce s pověřeným obecním úřadem,
- obce s rozšířenou působností.

V roce 2017 bylo všem obcím včetně Prahy celkem rozděleno 9 mld. Kč. Z toho 900 mil. pro hlavní město Prahu. [22][23]

4. HISTORIE ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY A PŘENESENÉ PŮSOBNOSTI NA NAŠEM ÚZEMÍ

Historický vývoj má vliv na současnou podobu územní samosprávy a přenesené působnosti na našem území. K porozumění současného stavu zapotřebí znát fakta a reformy, které se uskutečnily v historii a díky kterým máme aktuální podobu územní samosprávy a přenesené působnosti. Proto je tato kapitola nedělitelnou součástí této práce.

Vývoj územní samosprávy na našem území můžeme členit do 3 období:

- do roku 1918,
- v letech 1918–1989,
- po roce 1989.

4.1. Vývoj do roku 1918

První zmínky územní samosprávy u nás se objevují po roce 1848 v kroměřížské ústavě, kde byl požadavek, aby obce rozhodovaly samy ve všech záležitostech týkající se zájmů obce, dále aby si samy volili zástupce obce, zřizovali si obecní policii a další. Základem svobodného státu je svobodná obec. Podle této zásady nemá stát zasahovat do hospodářského života, ale má pouze chránit svobodu podnikání a bezpečnost majetku. [6]

Roku 1849 bylo vydáno Stadionovo prozatímní obecní zřízení, ve kterém už je zmíněno rozdělení pravomocí obce na přirozenou a přenesenou. K dalším úpravám došlo až v letech 1863, kdy byly vydány zákony o obecním řízení ve Slezsku a roku 1864 v Čechách a na Moravě. Za nejvyšší stupeň územní samosprávy se pokládaly země, za střední okresy a nejnižším stupněm potom obce (samosprávné svazky). Obce měly dvě funkce a to:

- a) vlastní samosprávu – v této působnosti má obec obstarávat především své vlastní záležitosti, jednalo se nejčastěji o věci týkající se obecního majetku, obecní komunikace, obecní policie zdravotní služby, evidence pamětních knih apod.,
- b) přenesenou správu – ta byla založena pouze zákonem. Jednalo se o úkoly, které na obce přenesl stát. Šlo například o školství, vedení matrik, pravomoc starosty udílet tresty vězení apod. Dozor nad těmito činnostmi vykonávala státní správa.

Okresům na území Čech byla svěřena nejprve agenda silnic, jejich budování a údržba a až později jim byli svěřeny další úkoly (např. ve zdravotnictví). Morava a Slezsko mělo užší

působnost a specializovali se pouze na oblast silnic a cest. Zemím bylo přiděleno vše, co nespádalo do působnosti státu. Šlo zejména o oblast zemědělství, veřejných staveb atd.

Množství úkolů samosprávných orgánů časem narůstalo a s tím rostly i náklady obcí na jejich výkon. Docházelo k nerovnoměrným plnění úkolů, nebo daňovému zatížení. Proto často docházelo k situacím, kdy vyšší samosprávný svazek podporoval nižší samosprávný celek, nebo převzal některé jeho úkoly. [6][12]

4.2. Vývoj v letech 1918–1989

Za významný den je pokládán 28. říjen 1918, kdy došlo k vyhlášení samostatného československého státu a moc ve státě převzaly národní výbory, které fungovaly do 4. prosince 1919, než byly rozpuštěny. Vznikem Československa došlo k reorganizaci územní samosprávy (jelikož na území našem, Slovenském i Podkarpatské Rusi existovaly různé typy územní samosprávy) a jejímu sjednocení do třech stupňů:

- obec nebo město,
- okres,
- země.

Ve 30. letech 20. století byl zaznamenán výrazný pokles počtu obcí, který byl způsoben správní reformou, při které docházelo k centralizaci obcí do tzv. střediskových obcí. To s sebou neslo špatné rozvržení kompetencí v oblasti zabezpečování veřejných potřeb mezi státem a územními celky, avšak tento stav se začal aktivně řešit až v roce 1929. Na obce byly kladeny stále větší a větší nároky na zabezpečování veřejných statků a tím docházelo k dalšímu růstu veřejných výdajů územní samosprávy. Tyto výdaje však nebyly dostatečně kryté, protože s rostoucími výdaji zároveň nedocházelo k růstu příjmů územní samosprávy a tím docházelo k zadlužování.

V období let 1918–1938 se uskutečnilo několik změn v příjmech. Došlo ke zvyšování příjmů územních samospráv, což mělo za následek poskytování většího množství veřejných potřeb, to však vedlo k dalšímu zvyšování výdajů a zadlužování. Zavedl se proto státní dozor nad hospodařením územní samosprávy (šlo zejména o dozor vyšších orgánů nad sestavováním a plněním rozpočtů) a došlo k omezení daňové pravomoci zemí, okresů a obcí. Mimo jiné byly založeny zemské vyrovnávací fondy na pomoc oddlužení obcí a okresů. Z těchto fondů byly poskytovány dotace územním samosprávám, které na tom nebyly finančně příliš dobře. Dotace měly sloužit zejména k úhradě jejich schodku hospodaření, aby obcím a krajům nevznikaly

další dluhy. Tyto fondy však byly v roce 1930 rozpuštěny a jejich funkce byla přenesena na rozpočet zemí.

Období let 1939–1948 je především obdobím protektorátu Čech a Moravy. V těchto letech pokračovaly změny v příjmech územních samospráv a také změny v úkolech, které obce plnily. V letech 1938-1939 došlo k rozpadu státního rozpočtu na dva dílčí rozpočty (společný rozpočet a zemské rozpočty). Bylo nastoleno řízené hospodářství, změnil se i daňový a dávkový systém. Ke konci druhé světové války byl nedostatek pracovních sil a surovin, díky tomu byl zaveden přidělový systém. V květnu 1945 vznikla na našem území třístupňová soustava národních výborů (místní, okresní a krajské).

Období let 1948-1989 je opět ve znamení změn úkolů a postavení územní samosprávy. V roce 1948 došlo na krátkou dobu k zániku územní samosprávy. Podle ústavy z roku 1948 přestaly být národní výbory územními samosprávnými celky a staly se orgány státní správy a moci. 31.12.1949 stát znárodnil majetek, který byl svěřen národním výborům po zániku územní samosprávy. Od roku 1953 se začala prosazovat snaha navrátit národním výborům jejich funkci. V roce 1960 vyšel v platnost zákon č. 36/1960 Sb., o územním členění státu a došlo ke sloučení krajů a vytvoření okresů. [6]

4.3. Vývoj po roce 1989

První významná změna byla v roce 1990 obnova obecního zřízení. Došlo k reformě územní samosprávy, kdy ale bylo nutné vytvořit řadu ekonomických i legislativních předpokladů. Územní samospráva se vrátila zpět ke smíšenému modelu, tedy k samostatné a přenesené působnosti. V roce 1989 se podařilo odloučit územní samosprávu od státní správy. Cílem této reformy bylo zejména:

- oddělení územní samosprávy od státní správy a moci,
- rozdělení kompetencí,
- lepší kvalita a efektivnost výkonu veřejné správy apod.

Základními body bylo zrušení soustavy národních výborů, změnit územní členění, vytvoření dvoustupňové územní samosprávy a vytvoření ekonomických a legislativních předpokladů pro fungování územní samosprávy. Transformace veřejné správy započala v roce 1990, kdy byl přijat zákon č. 294/1990 Sb., Ústavní zákon.

Průběh reformy můžeme rozdělit do několika etap:

1. etapa: léta 1990–1992
2. etapa: léta 1992–1997
3. etapa: léta 1997–2000
4. etapa: od roku 2000

První etapa se zaměřila zejména na změny na úrovni ústřední státní správy. Začal proces decentralizace veřejné správy. V roce 1990 byly zrušeny národní výbory a na konci roku bylo obnoveno obecní řízení a byly první volby do obecních zastupitelstev obcí jako základního ÚSC. Obce dostaly část majetku z vlastnictví ČR, jako kompenzace za ten, který mu byl v roce 1949 znárodněn. V ČR začíná fungovat smíšený model veřejné správy. V rámci druhé etapy šlo zejména o zkvalitnění fungování veřejné správy a pokračuje dále decentralizace. V roce 1993 vzniká samostatná Česká republika a vychází v platnost Ústava ČR. Reforma veřejné správy je prioritou vlády. Ve třetí etapě se vláda soustředí více na reformu veřejné správy. Byly přijaty zákony o vytvoření vyšších ÚSC a krajském zřízení. Správní obvody krajů si nejsou rovné, liší se rozlohou, mírou nezaměstnanosti, výší průměrné mzdy apod. V závěru tohoto období se konaly volby do krajských zastupitelstev a od 1.1.2001 máme krajskou úroveň územní samosprávy. Čtvrtou etapu můžeme označit za stále probíhající. V této etapě došlo ke zrušení okresních úřadů v roce 2002 a převod jejich kompetence na pověřené obce a krajské úřady. Dále je více pozornosti věnována zkvalitněním samostatné působnosti v obcích a výkonu přenesené působnosti v pověřených obcích. [6]

Ve čtvrté etapě byla stanovena prioritní opatření: [1]

- dokončení reformy územního uspořádání,
- dořešení problematiky státní služby a úprava poměru zaměstnanců veřejné správy,
- reorganizace správy veřejných financí,
- reforma řízení a kontroly veřejné správy.

V ČR máme v současné době dvoustupňovou územní samosprávou. Od roku 1898, kdy bylo obnoveno obecní zřízení, zde fungují obce (nižší územní samosprávné celky) a od roku 2001 i kraje (vyšší územní samosprávné celky). Územní samospráva má dvě působnosti – základní a přenesenou. Do samostatné působnosti patří vše, co není v přenesené působnosti. Přenesená působnost je dána zákonem. Přenesené působnosti v obci Církvice jsou věnovány následující kapitoly.

5. OBEC CÍRKVICE

5.1. Historický exkurs

Obec Církvice se objevuje v historických pramenech poprvé ve 14. století. V tomto století patřila obec sedleckému klášteru. Později, r. 1547 připadly Církvice královskému kolínskému panství. Roku 1553 bylo toto panství dáno jako zástava Hraběti Karlu ze Žerotína a v r. 1611 byly Církvice připojeny k novodvorskému panství, jehož součástí zůstaly až do r. 1848. Středověké Církvice tvořily 4 ulice, ostatní části vesnice jsou novější a spadají do 18. století. Až do 19. století zde žili pouze rolníci a několik řemeslníků. Většina obyvatel dojížděla za prací do sousedních měst, kde pracovali zejména v sedlecké tabákovce. První škola byla postavena r. 1819 hrabětem Rudolfem Chotkem a slouží svému účelu až dosud. Církvice patřila k obcím se stagnujícím počtem obyvatel, již v druhé polovině 19. století a od meziválečného období počet obyvatel trvale klesal. Přesto se však pomalu ale jistě začal zvedat počet vybudovaných domů. Z Církvice se v roce 1960 stala středisková obec, kam patřil i sousední Svatý Jakub a Třebešice. Výstavba rodinných domů se soustředila zejména mezi obce Církvice a Svatý Jakub, které dnes tvoří jednu obec. [4]

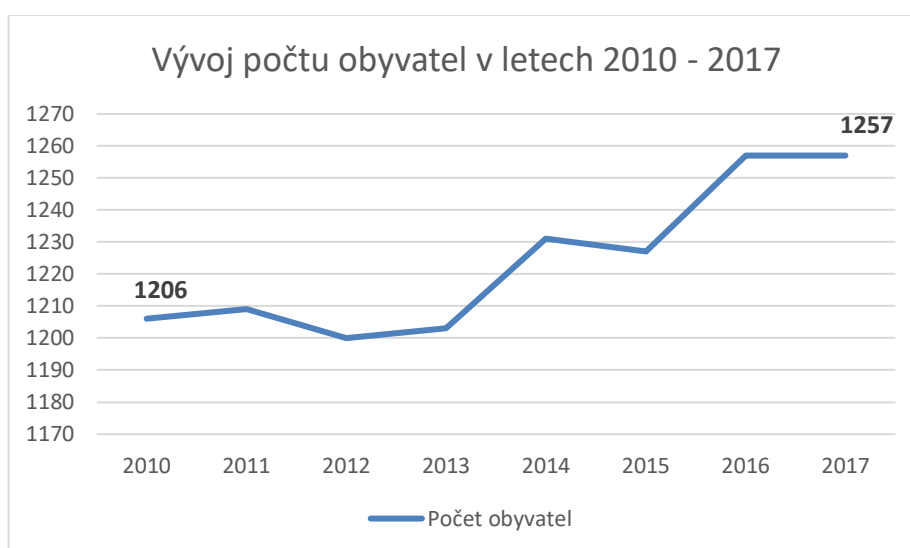
5.2. Současnost

Obec Církvice se nachází ve Středočeském kraji na rozhraní Polabské nížiny a Železných hor. Je vzdálená 5 km od historického města Čáslav i známé Kutné Hory. Územně patří do Kutnohorského okresu. Obec má dvě místní části – Církvice a Svatý Jakub. Dřív se jednalo o samostatné obce, které se sloučily. V samostatné působnosti vykonává činnosti, které jí byly dány zákonem o obcích, a přenesenou státní správu vykonává v rozsahu základním. Církvice jsou členem Dobrovolného svazku obcí Mikroregion Kutnohorsko a Dobrovolného svazku obcí Církvice a Nové Dvory „Klejnarka“. [18]

Obec Církvice má dlouholetou tradici ve sboru dobrovolných hasičů a ve fotbale. Sbor dobrovolných hasičů (dále jen SDH) v roce 2006 oslavil 100 let od vzniku. Celoroční činnost SDH je velmi rozmanitá. Každoročně se koná několik soutěží, sběr železného šrotu, různé zájezdy, maškarní průvod a hasičský ples. Ani tým fotbalistů nezahálí a v loňské sezóně (2016/2017) se umístil na prvním místě ve III. třídě. [23]

5.3. Vývoj demografických ukazatelů

Počet obyvatel obce stále roste. Za důvod růstu lze považovat to, že mladí lidé hledají klidný venkov pro založení rodiny. Navíc obec Církvice má obsáhlou občanskou vybavenost a nachází se zde jak autobusová, tak vlaková doprava. Počet obyvatel za posledních 8 let vzrostl celkem o 51 obyvatel. Více než 69 % obyvatel je ve věkové kategorii 15-64 let, věková kategorie 65 a více let je zastoupena téměř 16 % a kategorie 0 – 14 let čítá 15 %. K 1.1.2017 byl celkový počet obyvatel 1257. Vývoj počtu obyvatel obce v letech 2010 - 2016 je zobrazen na Obrázku 2.

Obrázek 3: Vývoj počtu obyvatel v letech 2010 – 2017

Zdroj: zpracováno dle [11][19][26]

5.4. Občanská vybavenost a infrastruktura obce

Občanská vybavenost se dá považovat za hlavní podmínku kvalitního života. Každého občana, který uvažuje o změně bydliště, bude zajímat jaká je občanská vybavenost. V Církvici se nachází mateřská škola, která v letošním roce otevřela nově tři třídy, místo původních dvou. Děti jsou do tříd zařazovány zejména podle věku. Mateřská škola i základní škola jsou příspěvkovou organizací obce. Základní škola v obci je zřízena pouze pro první stupeň. Pro druhý stupeň mohou žáci zvolit školu v Čáslavi, Kutné Hoře či v Nových Dvorech. V Nových Dvorech se nachází také ordinace dětského pediatra a praktického lékaře. Policie v Církvici je upravena na základě veřejnoprávní smlouvy s městem Kutná Hora, ale týká se pouze odchytu volně pobíhající zvěře. Veřejnoprávní smlouva je k nahlédnutí v příloze A.

V obci se nachází pošta, obchod se základními potravinami, kadeřnictví, zahradnictví, čerpací stanice, autobazar, vinotéka, restaurace, knihovna ale i několik podniků. Díky

každoročnímu přísunu peněz z dotací mohla obec vybudovat nové víceúčelové hřiště, zateplit mateřskou školu, zrekonstruovat základní školu apod. Obcí prochází komunikace III. třídy a komunikace I. třídy I/38, která spojuje Prahu a Havlíčkův Brod. Nejvíce zatížená je komunikace I. třídy. a proto je v plánu obchvat, který by měl ulevit jak silnici, tak hlavně občanům a měl by se snížit hluk v obci. Co se vodovodu týče, tak je zaveden na celém území obce. Nachází se zde kanalizace a odpadní voda jde do ČOV Nové Dvory, kterou má obec Církvice s touto obcí společnou. Plynovod je též v celé obci a komunální odpad zajišťuje společnost AVE Čáslav. [20]

6. ANALÝZA PŘENESENÉ PŮSOBNOSTI V OBCI CÍRKVICE

Z předešlé kapitoly je patrné, že počet obyvatel v obci Církvice konstantně roste a do budoucna můžeme tedy počítat s rostoucím počtem úkonů, které obec vykonává v rámci přenesené působnosti. Zaměřila jsem se proto na výkon přenesené působnosti v této obci s cílem zjistit, zda příspěvek, který obec dostává na výkon přenesené působnosti, pokrývá alespoň 80 % nákladů, které jsou s výkonem spojené. Hranici 80 % jsem stanovila na základě rozhovoru s panem Stanislavem Vlkem, místostarostou obce Církvice, který tuto hranici stanovil jako dostatečnou. Rozhovory se uskutečnily zejména v listopadu a prosinci roku 2017 v kanceláři starosty obce Církvice pana Jiřího Volence. Účelem bylo získat informace týkající se činností, které obec vykonává v rámci přenesené působnosti a zjištění názoru, který zastává místostarosta obce, který řadu let působil ve funkci starosty obce, na přenesenou působnost nejen v této obci. Zjištěné skutečnosti jsou popsány v této kapitole.

Data pro jednotlivé výpočty byla čerpána z:

- interních zdrojů obecního úřadu a rozpočtu v letech 2013-2017 (rok 2017 je ve většině případů pouze odhadnut),
- internetové stránky Českého statistického úřadu,
- internetové stránky Ministerstva vnitra České republiky.

Mezi orgány obce Církvice patří zastupitelstvo, starosta a obecní úřad, který má dva zaměstnance. Starostou obce je Jiří Volenec a místostarostou obce je Stanislav Vlk. Zastupitelstvo sčítá 7 členů, což je nejmenší počet pro obec s velikostí 1 257 občanů. Přenesenou působností se zabývá obecní úřad, resp. 2 zaměstnanci. Nelze přesně rozlišit samostatnou a přenesenou působnost, jelikož tito zaměstnanci vykonávají obě působnosti zároveň. Konzultovala jsem proto tuto skutečnost s místostarostou obce a ten provedl expertní odhad, který budu uvádět níže. Zároveň odhadl čas, po který by se měl jeden zaměstnanec věnovat přenesené působnosti, na cca 40 hodin měsíčně a stanovil ho jako dostatečným. [31]

Obec Církvice není obcí s pověřeným obecním úřadem, stavebním úřadem (spadá pod město Kutná Hora) ani obcí s matričním úřadem (zde spadá pod obec Nové Dvory, která však není tak lukrativním místem na oddávání, jako historické město Kutná Hora). Z těchto údajů budeme vycházet při zjišťování výše příspěvku na výkon státní správy od státu.

6.1. Financování přenesené působnosti

Jak již bylo řečeno, obec dostává od státu tzv. příspěvek na výkon státní správy. V této obci je to hlavní příjem na výkon přenesené působnosti. Dalšími příjmy jsou příjmy z rozpočtu, či správní poplatky související s výkonem přenesené působnosti.

Celková výše příspěvku na výkon státní správy jednotlivých obcí se skládá z několika dílčích příspěvků. Záleží na tom, jaký rozsah působnosti obec vykonává, dle toho dostane příspěvek:

- na základní působnost,
- na působnost matričního úřadu,
- na působnost stavebního úřadu,
- na působnost pověřeného obecního úřadu,
- na působnost obce s rozšířenou působností.

Výše příspěvku závisí kromě rozsahu přenesené působnosti, také na celkovém počtu obyvatel obce.

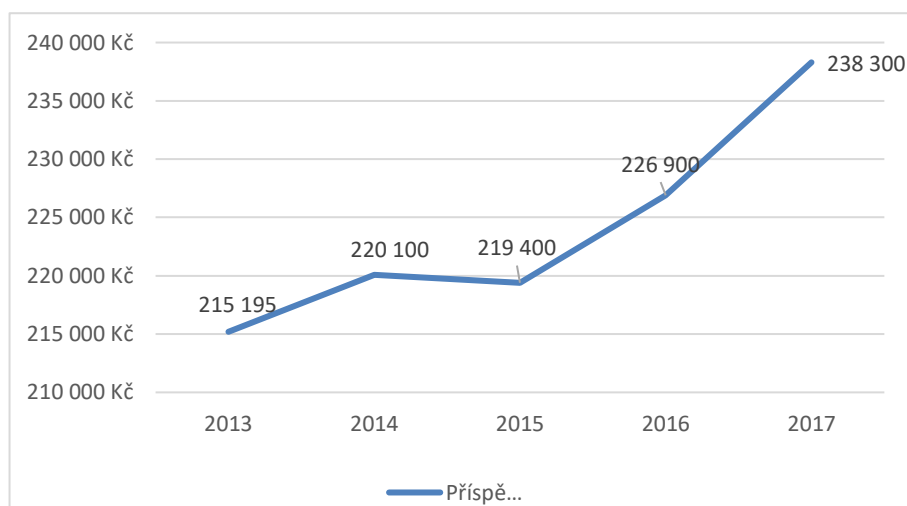
V následující tabulce (Tabulka 2) jsou zobrazeny příjmy z příspěvku na státní správu (částky jsou zaokrouhleny na 100). Je zde viditelné, že obec Církvice vykonává pouze základní působnost. Příspěvek za rok 2017 je pouze odhadem.

Tabulka 2: Příspěvek na výkon státní správy v obci Církvice v letech 2013-2017

Rok	Základní působnost	Působnost matričního úřadu	Působnost stavebního úřadu	Působnost pověřeného obecního úřadu	Působnost obce s rozšířenou působností	Celkový příspěvek na státní správu
2013	215 195	0	0	0	0	215 195
2014	220 100	0	0	0	0	220 100
2015	219 400	0	0	0	0	219 400
2016	226 900	0	0	0	0	226 900
2017	238 300	0	0	0	0	238 300

Zdroj: zpracováno dle [30]

Přehlednější vývoj příspěvku je patrný z následujícího obrázku (Obrázek 4). Příspěvek od státu roste, jelikož roste počet obyvatel obce. V roce 2017 se předpokládá částka 238 300 Kč. Přestože se počet obyvatel v obci nezměnil (oproti roku 2016), počítá se s růstem inflace a změnou koeficientu (výpočtu příspěvku na přenesenou působnost je věnována následující kapitola).

Obrázek 4: Vývoj příspěvku na výkon státní správy v obci Církvice v letech 2013-2017

Zdroj: vlastní zpracování dle [30]

Jak již bylo řečeno, tak financování přenesené působnosti vychází nejen z příspěvku od státu, ale i ze správních poplatků a příjmů z rozpočtu. V následující tabulce jsou zobrazeny celkové příjmy ze správních poplatků v letech 2013-2017. Příjmy za rok 2017 jsou stanoveny k datu 27.11.2017.

Tabulka 3: Příjmy související s přenesenou působností v letech 2013-2017

Rok	Správní poplatky celkem
2013	14 650 Kč
2014	16 390 Kč
2015	25 610 Kč
2016	31 190 Kč
2017	21 820 Kč

Zdroj: [30]

Hlavní správní poplatky obce se týkají Czech Pointu. Zde ve většině případů vybírá obec správní poplatek 100 Kč za úkon. Nejčastěji se jedná o výpis z bodového hodnocení řidiče, výpis z katastru nemovitostí, výpis z rejstříku trestů a výpis z živnostenského rejstříku. Mimo jiné by měla obec vybírat v rámci evidence obyvatel správní poplatek za přihlášení občana (50 Kč), ukončení pobytu (200 Kč) či zrušení pobytu (200 Kč).

Zde bych ráda zmínila, že obec nevybírá téměř žádné správní poplatky při výkonu státní správy, nebo jen velmi nízké. Obec by se měla zaměřit na výši správních poplatků, vzhledem k náročnosti a množství úkonů, které jsou spojeny s výkonem agend.

Příklady agend a jejich úředních úkonů

Zde jsou uvedeny některé činnosti, které vykonává úředník při zajištění výkonu některých agend:

- a) **vydání rozhodnutí** – zahájení řízení, seznámení se se spisem, zjištění okolností případu, získání podkladových stanovisek, vyžádání doplnění žádosti, posouzení případu, využívání evidencí správních úřadů a státní správy, vyhotovení předepsané formy rozhodnutí, schválení vyhotoveného rozhodnutí, oznámení rozhodnutí a archivace,
- b) **poskytování informací** – přijetí žádosti, zajištění podkladů, zjištění informací, zpracování souhrnné informace v předepsané formě, předání – sdělení informace, vyúčtování nákladů na poskytnutí informací a vybrání stanovené částky,
- c) **poskytování finančních prostředků** – přijetí žádosti, posouzení oprávněnosti, proces rozhodnutí, vyhotovení rozhodnutí, oznámení o rozhodnutí, uvolnění finančních prostředků, jejich vyplacení a následná kontrola plnění podmínek rozhodnutí,
- d) **vedení evidencí** – přijetí informace, její záznam a přidělení jednacího čísla, dohledání, zda existuje související písemnost, doručení písemnosti pověřenému zaměstnanci, přijetí vyřízeného spisu zpět, jeho archivace, průběžná kontrola a finanční operace se správními poplatky apod. [16]

6.2. Stanovení výše příspěvku na výkon státní správy pro obce se základní působností

Od roku 2010 je výpočet příspěvku stanoven následovně. U všech obcí, kromě obcí s rozšířenou působností, je výpočet stanoven dle dvou kritérií – správního obvodu obce a rozsahu přenesené působnosti k výkonu státní správy. V případě obce Církvice jde pouze o základní působnost, proto se při výpočtu vychází pouze z následujícího vzorce (1):

$$P = \frac{B}{A + \sqrt{SO}} * SO \quad (1)$$

kde:

P = výše příspěvku,

SO = velikost správního obvodu vyjádřená počtem obyvatel v tisících,

A, B = koeficienty stanovené s ohledem na rozsah přenesené působnosti.

Koeficienty A a B lze dohledat na internetových stránkách Ministerstva vnitra ČR a pro lepší přehlednost jsem je uvedla v následující tabulce (Tabulka 4). Kromě koeficientů A a B pro jednotlivé roky jsou v tabulce uvedeny i hodnoty SO (počet obyvatel v tisících). Poslední sloupec je konečná hodnota, kterou získáme dosazením koeficientů a hodnoty SO do výše uvedeného vzorce (1) a jedná se o celkový příspěvek, který obec získala od státu. Částky v posledním sloupci jsou zaokrouhleny na stokoruny. [22]

Tabulka 4: Výpočet příspěvku na státní správu v letech 2013-2017

Rok	Koeficient A	Koeficient B	SO	Výše příspěvku v obci Církvice
2013	37,19298422	6849363,486	1,203	215 200
2014	37,19298422	6849363,486	1,231	220 100
2015	37,19298422	6849363,486	1,227	219 400
2016	36,71003409	6830500,486	1,957	226 900
2017	34,90209570	6830500,486	1,957	238 300

Zdroj: zpracováno dle [22] [29]

Jak je vidět, tak hodnoty jsou víceméně rovnoměrné. V letech 2016 se snížil koeficient “A“ a i v roce 2017 předpokládáme jeho opětovné snížení. Koeficient “B“ byl po všechny roky stejný. Výsledná částka je tedy příspěvkem na výkon přenesené působnosti. Každá obec, má jiný rozsah činností, které vykonává v rámci své přenesené působnosti a také jiný počet obyvatel, proto má také každá obec stanovenou jinou výši příspěvku. Částky uvedené v tabulce 4 jsou proto určeny přímo obci Církvice.

6.3. Činnosti přenesené působnosti v obci Církvice

V rámci přenesené působnosti vykonává obec zejména tyto činnosti:

- evidence obyvatel,
- povolování kácení dřevin,
- uzavírání veřejnoprávních smluv,
- vydávání nařízení.

6.3.1. Evidence obyvatel

Evidence obyvatel v přenesené působnosti zahrnuje pouze přihlášení, zrušení a ukončení trvalého pobytu občana.

Přihlášení trvalého pobytu

V ČR je stanoveno, že občan smí mít pouze jedno místo trvalého pobytu. Toto místo musí být objekt určený k bydlení, ubytování nebo rekreaci a musí mít číslo popisné, evidenční či orientační.

a) Kdo a za jakých podmínek může žádat

- občan ČR starší 15 let nebo jím pověřený zmocněnec na základě zvláštní plné moci s úředně ověřenými podpisy,
- zákonný zástupce za občana mladšího 15 let nebo fyzická osoba, které bylo dítě svěřeno do péče rozhodnutím soudu,
- zákonný zástupce za občana, jehož svéprávnost byla omezena tak, že není způsobilý ohlásit změnu místa trvalého pobytu,
- člen domácnosti, jehož oprávnění k zastupování občana bylo schváleno soudem, nebo jím pověřený zmocněnec na základě zvláštní plné moci s úředně ověřenými podpisy.

b) Jak a kam se obrátit v případě žádosti

- na obecní úřad v místě svého nového trvalého pobytu,
- v hlavním městě Praze a v územně členěných statutárních městech na úřadech městských částí nebo městských obvodů, stanoví statuty těchto měst.

c) Co musíte předložit

- vyplnit a podepsat přihlašovací lístek k trvalému pobytu, který se dostupný na každé ohlašovně,
- prokázat totožnost občanským průkazem, nebo podobným dokladem,
- doložit doklad opravňující jej užívání objektu (kupní smlouva, nájemní smlouva, nebo kolaudační soulad). V případě, že takový doklad nevlastní, tak je třeba úředně ověřené písemné potvrzení osoby, která objekt vlastní, nebo alespoň jejího souhlasu k trvalému pobytu osoby před zaměstnancem ohlašovny.

d) Poplatky

- za přihlášení občana se platí správní poplatek 50 Kč za každou osobu, pouze děti do 15 let, mají přihlášení zdarma. [13]

V rámci přihlášení občana k trvalému pobytu správní řízení neprobíhá. V následující tabulce (Tabulka 5) je zobrazen počet obyvatel, kteří si přihlásili trvalý pobyt v obci Církvice v letech 2013-2017. Od poplatku jsou osvobozeni občané, kteří nedosáhli věku 15 let, proto v Tabulce 6 tyto osoby vynecháme.

Tabulka 5: Počet přihlášených osob v letech 2013-2017

Rok	Dospělí	Děti do 15 let	Celkem
2013	33	10	43
2014	21	8	29
2015	25	6	31
2016	41	13	54
2017	28	8	36
Celkem	148	45	193

Zdroj: [30]

Tabulka 6: Poplatky za přihlášení obyvatel v letech 2013-2017

Rok	Počet obyvatel podléhajících poplatku	Celkem přijato za poplatky
2013	33	1 650 Kč
2014	21	1 050 Kč
2015	25	1 250 Kč
2016	41	2 050 Kč
2017	28	1 400 Kč

Zdroj: zpracováno dle [30]

Ukončení trvalého pobytu

Ukončením trvalého pobytu se rozumí ukončení na území České republiky.

a) Kdo a za jakých podmínek může žádat

- občan ČR starší 15 let nebo jím pověřený zmocněnec na základě zvláštní plné moci s úředně ověřenými podpisy,

- zákonný zástupce za občana mladšího 15 let nebo fyzická osoba, které bylo dítě svěřeno do péče rozhodnutím soudu,
- zákonný zástupce za občana, jehož svéprávnost byla omezena tak, že není způsobilý ohlásit změnu místa trvalého pobytu,
- člen domácnosti, jehož oprávnění k zastupování občana bylo schváleno soudem, nebo jím pověřený zmocněnec na základě zvláštní plné moci s úředně ověřenými podpisy.

b) Jak a kam se obrátit

- na obecní úřad v místě svého nového trvalého pobytu,
- v hlavním městě Praze a v územně členěných statutárních městech na úřadech městských částí nebo městských obvodů, stanoví statuty těchto měst.

c) Co musíte předložit

- sdělení v písemné podobě, které musí obsahovat úředně ověřený podpis občana, případně se může občan podepsat před zaměstnancem ohlašovny. V případě elektronické podoby se může podepsat elektronickým podpisem nebo prostřednictvím datové schránky,
- prokázat totožnost občanským průkazem, nebo podobným dokladem.

d) Poplatky

- za ohlášení ukončení trvalého pobytu na území ČR se platí správní poplatek 100 Kč za osobu. V případě, že občan žádá ze zahraničí na zastupitelském úřadě ČR, tak správní poplatek činí 300 Kč za osobu. [25]

V letech 2013 – 2017 nebyl v obci evidován žádný občan žádající o ukončení pobytu v ČR.

Zrušení trvalého pobytu

Zrušení trvalého pobytu je poněkud složitější než přihlášení a ukončení pobytu občana. V souladu se zákonem č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel) a zákonem č. 500/2004 Sb., správním řádu, musí proběhnout ve věci zrušení trvalého pobytu správní řízení. K 21.11.2017 je evidováno 32 lidí na ohlašovně v obci Církvice. Ke všem případům muselo proběhnout správní řízení. [30][31]

Z Tabulky 7 je zřejmé, že nejvíce prepisů proběhlo v letech 2011 a 2012, což je zapříčiněno novelou zákona o evidenci obyvatel.

Tabulka 7: Zrušení trvalého pobytu v letech 2011 - 2017

Rok	Počet správních řízení	Výše poplatku za osobu	Výše poplatku celkem
2011	9	100 Kč	900 Kč
2012	9	100 Kč	900 Kč
2013	2	100 Kč	200 Kč
2014	2	100 Kč	200 Kč
2015	1	100 Kč	100 Kč
2016	6	100 Kč	600 Kč
2017	2	100 Kč	200 Kč

Zdroj: zpracováno dle [30]

Tato novela umožňovala zrušení trvalého pobytu na základě žádosti podané neoprávněnou osobou. Do této doby nebylo možné, aby ohlašovací úřad zrušil někomu trvalý pobyt a přihlásil ho na tzv. ohlašovně. Díky této novele však přišel opačný extrém, kdy v podstatě na základě jakékoliv žádosti bylo možné provést v rámci správního řízení za splnění všech předepsaných podmínek (které nebyly nijak tvrdé) přepis trvalého bydliště na ohlašovnu. Za zrušení trvalého pobytu obec nevybírá správní žádný poplatek.

Před novelou byl možný pouze:

- přepis trvalého bydliště na jinou adresu nebo,
- přepis na základě rozhodnutí soudu.

Po novele existují 3 možnosti zrušení adresy:

- přepis trvalého bydliště na jinou adresu,
- přepis na základě rozhodnutí soudu,
- přepis v rámci správního řízení – ohlašovně jako správnímu orgánu bylo umožněno provést zrušení trvalého pobytu na dané adrese a přihlášení na ohlašovnu.

Z těchto údajů je patrné, jak novela zákona výrazně zatížila agendu obce, která do této doby nebyla vůbec zatížena. Domnívám se, že by mělo dojít k novele zákona o evidenci obyvatel, kde pro by pro možnost zrušení trvalého pobytu byly požadovány tvrdší podmínky.

Podmínky zrušení trvalého pobytu:

a) Kdo rozhoduje o zrušení místa trvalého pobytu

- ohlašovna z moci úřední,
- ohlašovna na návrh navrhovatele – vlastníka objektu nebo jiné oprávněné osoby za splnění zákonných podmínek.

Ohlašovna rozhodne ve správním řízení o zrušení:

- je-li zápis proveden na základě pozměněných, neplatných, neúplných nebo padělaných dokladů nebo nepravdivě či nesprávně uvedených skutečností,
- je-li objekt, na kterém měl občan vedené trvalé bydliště, odstraněn nebo zanikl nebo je nezpůsobilý k užívání za účelem bydlení,
- zaniklo-li užívací právo občana k objektu, nebo neužívá-li občan tento objekt nebo jeho vymezenou část.

b) Jak a kam se obrátit v případě žádosti

Návrh na zrušení trvalého bydliště podá oprávněná osoba na ohlašovně, tj.

- na obecním úřadu,
- v hlavním městě Praze a v územně členěných statutárních městech na úřadech městských částí nebo městských obvodů, stanoví statuty těchto měst.

c) Co je třeba předložit

- písemný návrh na zrušení místa trvalého pobytu,
- prokázat existenci důvodů pro zrušení adresy místa trvalého pobytu občana,
- prokázat totožnost občanským průkazem, nebo podobným dokladem,
- doložit vlastnické právo nebo jiné užívací právo, pokud si existenci nemůže ohlašovna ověřit bezúplatně v katastru nemovitostí.

d) Poplatky

- za podání návrhu zaplatí žadatel správní poplatek 100 Kč za každou osobu. [27]

Závěrem uvedu příklad, kdy považuji za adekvátní přepis trvalého bydliště na ohlašovnu. Jistý občan měl v obci Církvice trvalý pobyt na adrese svého domu. Tento občan se rozhodl dům prodat a odstěhoval se, avšak trvalý pobyt má stále vedený na původní adrese v obci Církvice. Do domu, který prodal, se přistěhovala rodina z Prahy, která však nechtěla, aby v jejich domě měl trvalý pobyt neznámý člověk, který zde nežije již řadu let. Za těchto okolností je pochopitelné, že by mělo dojít k přepsání občana na ohlašovnu. Avšak občané ohlašovny zneužívají a přepisují své trvalé bydliště jen proto, že mají dluhy. A to i přesto, že jsou upozorněni, že se jedná o trestný čin.

6.3.2. Kácení dřevin rostoucích mimo les

Kácením dřevin rostoucích mimo les se zabývá zákon č. 114/1992 Sb., České národní rady o ochraně přírody a krajiny ve znění pozdějších předpisů v souladu s vyhláškou č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení ve znění pozdějších zákonů.

Některé dřeviny lze pokácet pouze na základě oznámení, jiné na základě rozhodnutí (dle správního řádu). Rozdíl vychází z ustanovení výše uvedených právních předpisů. Hlavním kritériem je obvod kmene ve výšce 130 cm nad zemí. Pokud je obvod kmene menší jak 80 cm, postačí pouze oznámení o pokácení dřeviny. V opačném případě, tedy je-li obvod kmene větší jak 80 cm, nebo pokud je dřevina pro okolí nějakým způsobem nebezpečná či ohrožující zdraví a život lidí, je nařízeno správní řízení a vydáno rozhodnutí ve věci.

Ve správním obvodu obce Církvice bylo v letech 2013 – 2017 pokáceno celkem 28 stromů. Následující tabulka podrobně zobrazuje, kolik stromů bylo pokáceno na základě oznámení a kolik na základě správního řízení. [30]

Tabulka 8: Počet pokácených dřevin v letech 2013 - 2017

Rok	Oznámení	Správní řízení	Celkem
2013	2	1	3
2014	3	1	4
2015	6	0	6
2016	5	0	5
2017	9	1	10
Celkem	25	3	28

Zdroj: zpracováno dle [30]

Většina stromů byla pokácena pouze na základě oznámení. Za posledních 5 let bylo třeba pokácet jen 3 stromy s nutností správního řízení. [30]

6.3.3. Veřejnoprávní smlouvy a nařízení

V rámci přenesené působnosti má obec aktuálně uzavřené dvě veřejnoprávních smlouvy s městem Kutná Hora a vydala jedno nařízení.

- a) Nejstarší veřejnoprávní smlouva je smlouva k zajištění výkonu činností podle ustanovení §3a zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, v platném znění zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění. Tato smlouva pojednává o odchytu volně pobíhajících zvířat v obci a byla uzavřena dne 21.9.2011. Obec Církvice nemá zřízenou obecní policii, a proto má uzavřenou veřejnoprávní smlouvu s městem Kutná Hora. Za odchyt zvířete je obec povinna uhradit náklady spojené s odchtem, a to paušální částku 1 000 Kč za zvíře. V této částce je zahrnuta mzda strážníků, náklady na provoz služebního vozidla, ujeté kilometry apod. V případě, že se odchyt zvíře nepodaří, tak se částka snižuje na 500 Kč (viz. Příloha A). Počet odchycených psů nelze přesně zjistit. Místostarosta obce odhaduje počet na 10-12 psů od roku 2011, kdy byla veřejnoprávní smlouva sjednána.
- b) Druhá je veřejnoprávní smlouva uzavřená podle ustanovení 63 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, k výkonu přenesené působnosti dle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. Jak již bylo výše zmíněno, obec Církvice nemá zřízenou obecní policii, a proto si od 25.2.2015 pronajímá obecní policii, která vyřizuje přestupky v obci Církvice. Dle této smlouvy má obec Církvice poskytnout ze svého rozpočtu příspěvek 1 500 Kč za jeden projednaný případ (dodatek smlouvy v Příloze B).

Tabulka 9: Přestupky v letech 2013-2017

Rok	Počet přestupků	Výše poplatku za přestupek	Celkem
2013	1	1 000 Kč	1 000 Kč
2014	6	1 000 Kč	6 000 Kč
2015	3	1 000 Kč	3 000 Kč
2016	9	1 000 Kč	9 000 Kč
2017	2	1 000 Kč	2 000 Kč
2017	2	1 500 Kč	3 000 Kč
Celkem	20	-	24 000 Kč

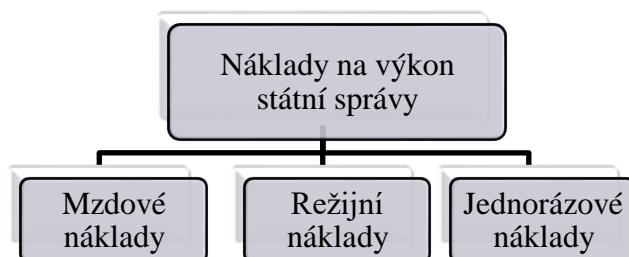
Zdroj: zpracováno dle [30]

Z Tabulky 9 je zřejmé, že v průběhu roku 2017 došlo ke změně ve výši správního poplatku za přestupek. Dřívějších 1 000 Kč, které musela obec platit městu Kutná Hora, nahradila částka 1 500 Kč.

- c) Jediné nařízení, které je aktuálně v platnosti, je nařízení o zákazu podomního a pochůzkového prodeje na území obce (viz. Příloha C). Zastupitelstvo obce dne 26.10.2017 se na svém zasedání usneslo vydat dle ustanovení 18 odst. 3 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů a v souladu s §11 odst. 1 a §102 odst. 2 písmeno d) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, toto nařízení. Nařízení se týká podomního a pochůzkového prodeje v obci Církvice, včetně části Jakub. [18]

6.4. Náklady na výkon státní správy

Na základě rozhovoru s místostarostou obce můžeme konstatovat, že v obci Církvice nelze zjistit přesná čísla za jednotlivé náklady kvůli propojení státní správy se samosprávou. Obec vede jednotné účetnictví pro výkon státní správy i samosprávy. Obě agendy jsou vykonávány stejnými zaměstnanci ve stejné pracovní době a na stejném pracovišti. Proto budeme při zjišťování nákladů vycházet z metodiky stanovení plánovaných nákladů na výkon státní správy, kterou vydalo Ministerstvo vnitra ČR, v kombinaci s expertním odhadem místostarosty obce Církvice. [16]

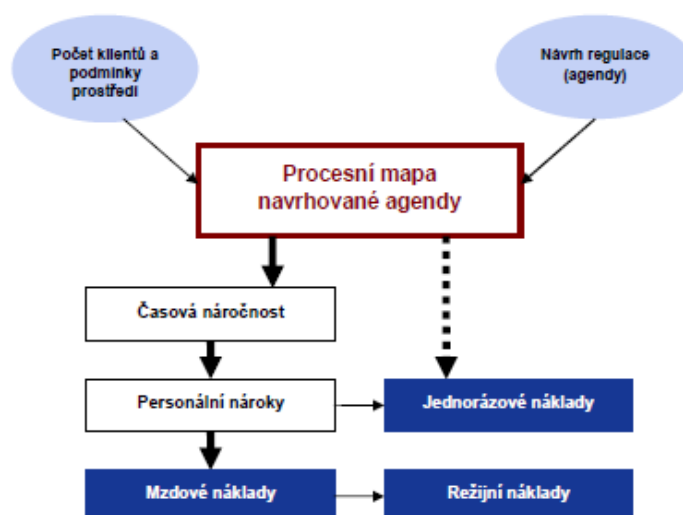

Obrázek 5: Náklady na výkon státní správy

Zdroj: vlastní zpracování

Náklady na výkon státní správy tvoří mzdové, jednorázové a režijní náklady. Mzdové náklady jsou náklady za pracovníka, který obstarává agendu spojenou s výkonem přenesené působnosti. Režijní náklady představují všechny náklady související s řízením a obsluhou úřadu. Jde například o kancelářské potřeby, energie, telefony, poštu, vzdělávání úředníků apod. Jednorázové náklady jsou náklady na pořízení hmotného a nehmotného majetku, které potřebuje úřad ke splnění požadavků. Jde například o nákup a instalaci vybavení pracovišť, různý software či jiné materiálové vybavení pracoviště. [16]

6.4.1. Zjišťování nákladů

Obrázek 6: Schéma zjišťování nákladů

Zdroj: [16]

Na Obrázku 6 je vyobrazené schéma zjišťování nákladů. Pro výpočet nákladů na výkon státní správy je třeba určit jednotlivé agendy státní správy. Celkové náklady regulace pak tvoří součet všech agent. Pro výpočet celkových nákladů je třeba získat údaje o objemu práce a k tomu slouží procesní mapa navrhované agendy. Tato mapa zahrnuje časovou náročnost a potřebné personální nároky pro samotný výkon agendy. Dle potřebného počtu pracovníků zjistíme mzdové náklady a jednorázové náklady, které jsou ovlivněny jednak personálními potřebami a také pak dalšími potřebami na výkon agendy jako třeba pořízení hardwaru či softwaru. Ze mzdových nákladů pak odvodíme náklady režijní.

Proces výpočtu zahrnuje zjištění potřebných dat:

- a) které typy úřadů budou zajišťovat výkon státní správy,
- b) specifikace požadované agendy, kterou má úřad zajistit,
- c) časové nároky na výkon agendy,
- d) skupina klientů, pro kterou se bude agenda zajišťovat a jejich počet za jeden rok,
- e) frekvence výkonu agendy.

Zjištění těchto dat se provádí pomocí rozhovorů se zástupci úřadů, či využitím statistických přehledů a různých expertních odhadů. [16]

6.4.2. Výpočet nákladů

Dle metodiky Ministerstva vnitra ČR z roku 2007 je klíčovou hodnotou, pro určení výše nákladů na výkon agendy, zjištění počtu potřebných úředníků a jednotkových mzdových nákladů. Za mzdové náklady (M_u) považujeme roční mzdové náklady na všechny úředníky potřebné při výkonu agendy. Další složku nákladů představují režijní náklad (R_u). Pokud se zaměříme na územní samosprávné celky, tak jejich režijní náklady představují zhruba 40 – 45 % mzdových nákladů (M_u), proto se používá koeficient 0,43 v níže uvedeném vzorci:

$$R_u = 0,43 * M_u \quad (2)$$

Kde:

R_u = režijní náklady ÚSC,

M_u = roční mzdové náklady na všechny pracovníky.

Poslední složkou jsou jednorázové náklady (J_u), kam řadíme samotné zřízení funkčního místa, případně další jednorázové náklady na zajištění výkonu agendy.

Náklady na výkon agendy jednoho typu úřadu (N_u) získáme tak, že sečteme mzdové, režijní a jednotkové náklady, viz. Vzorec (3):

$$N_u = M_u + R_u + J_u \quad (3)$$

Celkové náklady na výkon celé agendy získáme součtem všech agend jednotlivých typů úřadů. [16]

6.4.3. Náklady na výkon přenesené působnosti v obci Církvice

Abychom získaly celkové náklady obce, budeme vycházet z metodiky Ministerstva vnitra ČR, a tedy z výše uvedených vzorců (2) a (3).

Roční mzdové náklady v obci Církvice na jednoho pracovníka jsou zobrazeny v následující tabulce (Tabulka 10). Při osobním setkání s panem Stanislavem Vlkem, místostarostou obce, byl na základě jeho zkušeností odhadnut čas potřebný k výkonu přenesené působnosti na 2 hodiny denně na jednoho zaměstnance. Při počtu dvou zaměstnanců, kteří mají výkon přenesené působnosti na starost, jsem se dostali k celkovým mzdovým nákladům (M_u), které jsou uvedeny v následující tabulce (Tabulka 10). [31]

Tabulka 10: Mzdové náklady v obci Církvice v letech 2013 - 2017

Rok	Mzdové náklady na 1 pracovníka na 1 hodinu denně	Celkové mzdové náklady (M_u)
2013	40 933 Kč	163 732 Kč
2014	41 268 Kč	165 072 Kč
2015	41 469 Kč	165 876 Kč
2017	42 365 Kč	169 460 Kč
2018	43 596 Kč	174 384 Kč

Zdroj: zpracováno dle [30]

Režijní náklady obce představují 40-45 % ze mzdových nákladů. Na výpočet proto použijeme již zmíněný vzorec (2). Jednorázové (jednotkové) náklady obec v těchto letech nevykazuje, nebo jsou úplně zanedbatelné. Celkové náklady (N_u) jsme získali podle vzorce (3), tedy součtem všech výše zmíněných nákladů. Výpočet jsme provedli na základě metodiky Ministerstva vnitra ČR a expertního odhadu místostarosty obce (viz. Tabulka 11).

Tabulka 11: Odhadované náklady na přenesenou působnost v letech 2013-2017

Rok	Mzdové náklady (M_u)	Režijní náklady (R_u)	Jednorázové náklady (J_u)	Celkové náklady (N_u)
2013	163 732	70 405	0	234 137
2014	165 072	70 981	0	236 053
2015	165 876	71 327	0	237 203
2016	169 460	72 868	0	242 146
2017	174 384	74 985	0	249 369

Zdroj: zpracováno dle [30]

7. VÝSLEDKY VÝZKUMU

V této kapitole jsou shrnuty všechny důležité informace a číselné hodnoty uvedené v předchozích kapitolách. Cílem práce byla analýza přenesené působnosti v Obci Církvice. Zjištění, zda finance ze státního rozpočtu dostatečně pokrývají náklady spojené s výkonem přenesené působnosti. Zhodnocení aktuálního stavu a navržení možných změn vedoucích ke zlepšení. Jelikož je slovo dostatečně sporné, stanovila jsem jako hranici 80 %. V souvislosti s tím byla stanovena hypotéza H_1 : Finance ze státního rozpočtu pokrývají náklady spojené s výkonem přenesené působnosti v obci Církvice alespoň z 80 %.

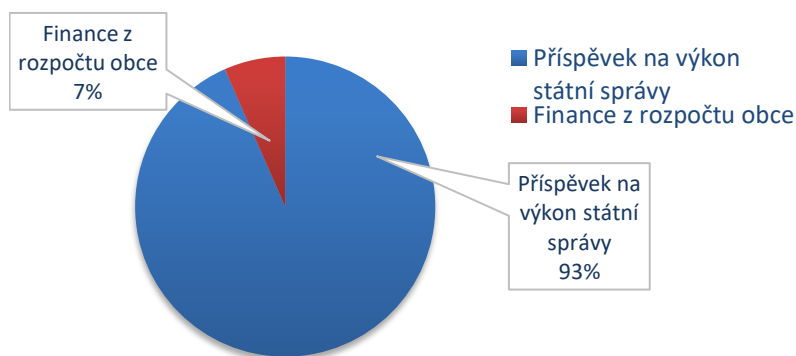
Na základě analýzy přenesené působnosti v obci Církvice můžeme konstatovat, že příspěvek na výkon přenesené působnosti v této obci za roky 2013–2017 pokrýval průměrně 93 % odhadovaných nákladů (viz Tabulka 12). Hypotézu tedy můžeme potvrdit a konstatovat, že finance ze státního rozpočtu pokrývají náklady spojené s výkonem přenesené působnosti v obci Církvice alespoň z 80 % a jsou tedy dostatečné.

Tabulka 12: Náklady na přenesenou působnost pokryté státem v letech 2013-2017

Rok	Příspěvek na výkon státní správy	Odhadované výdaje na výkon státní správy	Náklady pokryté státem v %
2013	215 200	234 137	92
2014	220 100	236 053	93
2015	219 400	237 203	93
2016	226 900	242 146	93
2017	238 300	249 369	96
Průměr	223 980	239 782	93

Zdroj: zpracováno dle [30]

Na Obrázku 7 lze vidět, že se obec Církvice průměrně podílela na nákladech pouze ze 7 %.

Obrázek 7: Financování výkonu přenesené působnosti v obci Církvice v letech 2013-2017

Zdroj: vlastní zpracování

Jak již bylo zmíněno, tak výkon přenesené působnosti je financován nejen z příspěvku ze státního rozpočtu, ale i sama obec se podílí na financování svými příjmy ze správních poplatků, či financemi ze svého rozpočtu (viz. Tabulka 13). Z tabulky je zřejmé, že až na rok 2013 je přenesená působnost dostatečně kryta a není pro obec nákladem, dokonce má v průměru 6 tis. Kč přebytek.

Tabulka 13: Saldo přenesené působnosti v obci Církvice

Rok	Příspěvek ze státního rozpočtu	Příjmy za správní poplatky	Výdaje na výkon přenesené působnosti	Saldo
2013	215 200	14 650	234 137	- 4 287
2014	220 100	16 390	236 053	437
2015	219 400	25 610	237 203	7 807
2016	226 900	31 190	242 146	15 944
2017	238 300	21 820	249 369	10 751
Průměr	223 980	21 932	239 782	6 130

Zdroj: vlastní zpracování

Výdaje na přenesenou působnost bylo třeba odhadnout, jelikož obec Církvice nevede oddělené účetnictví pro výkon státní správy a samosprávy, a tak nedokáže vyčíslit přesnou výši nákladů na přenesenou působnost. Analýza byla provedena na základě metodiky stanovení plánovaných nákladů na výkon státní správy Ministerstva vnitra ČR. Tato metodika však musela být spojena s expertními odhady, v tomto případě se jednalo o odhady místostarosty obce.

8. ZHODNOCENÍ A OPTIMALIZACE

Současnost a budoucí vývoj obce

Obec Církvice má v současnosti 1257 obyvatel, a počet obyvatel pozvolna narůstá. Za důvod lze považovat to, že mladí lidé hledají klidný venkov pro založení rodiny. Navíc se obec Církvice nachází na hlavním tahu Praha – Brno, má jak autobusovou, tak vlakovou dopravu a zejména disponuje obsáhlou občanskou vybaveností – to vše přispívá k růstu obyvatel. Obec každoročně žádá o řadu dotací – v nedávných letech došlo k modernizaci základní a mateřské školy, došlo k renovaci a výstavbě víceúčelového hřiště, vybudovaly se chodníky a řada dalších. Jelikož obcí vede komunikace I. třídy, která je velmi frekventovaná, počítá se do budoucna s výstavbou obchvatu, který by měl uvolnit provoz v obci a pohyb občanů po obci by tak měl být bezpečnější.

Zjišťování informací a dat

K lepšímu pochopení místních specifik bylo realizované narativní interview. Díky těmto interview jsem zjistila, co v běžné praxi obec Církvice vykonává v rámci přenesené působnosti, a na co by se měla obec ještě zaměřit, aby se stala optimální. Dále jsem při zjišťování dat vycházela z volně dostupných údajů Českého statistického úřadu, Ministerstva vnitra ČR a zejména pak z interních materiálů obce Církvice, které mi pomáhala dohledat paní Renáta Laczková, která vykonává funkci sekretářky starosty obce Církvice.

Financování přenesené působnosti

Jelikož obec Církvice nevede oddělené účetnictví pro výkon státní správy a samosprávy, nebylo možné vyčíslit přesnou výši nákladů na přenesenou působnost. Ke zjištění nákladů jsem proto použila metodiku Ministerstva vnitra ČR spolu s expertním odhadem místostarosty obce. Dle této metodiky jsou celkové náklady na výkon přenesené působnosti tvořeny mzdovými, jednorázovými a režijními náklady. Při samotném výpočtu jsem se obrátila na místostarostu obce Církvice, který mi poskytl údaje o výši mzdových nákladů. Režijní náklady pak představují 40-45 % ze mzdových nákladů a jednorázové náklady jsou, dle slov místostarosty obce, nulové nebo úplně zanedbatelné. Příjmy se skládají pouze z příspěvku na výkon přenesené působnosti a z vlastních příjmů, které jsou spojeny s výkonem agend v rámci přenesené působnosti. Na základě předchozích kapitol můžeme tvrdit, že financování přenesené působnosti je v obci Církvice optimální. Příspěvek na výkon přenesené působnosti pokrývá v průměru 93 % všech nákladů spojených s výkonem přenesené působnosti. Když zohledníme i vlastní příjmy, které obec vykazuje v souvislosti s výkonem přenesené působnosti,

tak můžeme tvrdit, že je výkon přenesené působnosti přináší obci zisk, který je v průměru 6 130 Kč ročně. Nicméně přesto je zde několik věcí, které by bylo možné zlepšit, a na které se zaměříme níže.

Personální nároky, vykonávané agendy, správní poplatky a jejich optimalizace

Během rozhovorů s místostarostou obce [31] jsme se zaměřili i na personál obce Církvice. Výkon přenesené působnosti zde vykonávají 2 zaměstnanci, u kterých místostarosta obce odhadnul čas, který věnují přenesené působnosti, na přibližně 2 hodiny práce denně. Personální nároky pro výkon přenesené působnosti stanovil jako dostačující, nicméně při výkonu jistých agend může chybět odbornost úřednic, která by zajistila větší kvalitu. Jedná se zejména o činnosti, které úřednice nevykonávají, nebo jen velmi málo. Jde např. o ukončení trvalého pobytu v ČR. Jde např. o ukončení trvalého pobytu v ČR. Obec Církvice v letech 2013–2017 neevduje žádnou žádost o ukončení pobytu v ČR. Současná úřednice si není jistá postupem, v případě žádosti o ukončení pobytu by musela vyhledat odbornou radu. Naopak agenda Czech Pointu je pro obec Církvice činností, kterou vykonává často a je pro obec výnosná.

Pokud se zaměříme na výši správních poplatků, tak má obec vybírat téměř za každý úkon 100 Kč (existuje několik úkonů, kde je částka vyšší). Po rozhovoru s místostarostou obce [31] jsem se ale dozvěděla, že obec v rámci dobrých vztahů, tyto finance po žadatelích nepožaduje, nebo požaduje pouze jejich poměrnou část. Je to dáno zejména tím, že neexistuje zpětná vazba mezi obcí a státem. Obec tedy nemusí dokládat, kolik úkonů v rámci Czech Pointu provedla, a kolik financí za to utřžila. Místostarosta přiznal, že by tyto poplatky měli občané platit všichni, a to bez výjimky.

Optimalizace přenesené působnosti

Na základě výše uvedených informací můžeme konstatovat, že výkon přenesené působnosti v obci Církvice je vhodně nastaven. Finance od státu dostatečně pokrývají náklady spojené s výkonem přenesené působnosti. Když budou zohledněny i vlastní příjmy obce, můžeme tvrdit, že je přenesená působnost je pro obec ziskem. Co se časové náročnosti týče, tak přenesenou působnost vykonávají 2 zaměstnanci obce zhruba 2 hodiny denně. I tento čas je dostatečný vzhledem k množství prováděných úkonů a nezasahuje do bezproblémového chodu obecního úřadu. I přes vhodné nastavení fungování přenesené působnosti v obci Církvice lze navrhnout možné změny směrem k optimalizaci výkonu.

- Obec Církvice by měla začít vybírat správní poplatky ve stanovené výši od všech občanů, a to bez výjimky. Starosta obce prohlásil, že obec nevybírání žádné, nebo jen velmi malé poplatky při výkonu státní správy a rozhodl, že obec začne tyto poplatky vybírat vzhledem k náročnosti a množství úkonů, které jsou spojeny s výkonem.
- Dalším bodem, který je třeba zmínit, je nízká odbornost úředníků. Je třeba zdůraznit, že výkon přenesené působnosti obcí a krajů je činností zpravidla odbornou, proto by ji měli vykonávat úředníci, kteří jsou k tomu odborně způsobilí. V malých obcích je však často samostatná i přenesená působnost vykonávána stejnou osobou, což může vést ke splývání těchto působností v jednu. Stojí za uvážení, zda agendy, které malé obce nevykonávají tak často nebo vůbec, nepřesunout k větším územním celkům.
- S ohledem na výši správních poplatků by byla vhodná novelizace zákonů č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích. Jednalo by se o zpřísnění podmínek pro zrušení trvalého pobytu občana. V současné době je na ohlašovně v obci Církvice evidováno 32 lidí. Místostarosta obce se domnívá, že více jak polovina těchto občanů je zde hlášena pouze proto, že jsou ve finanční tísní a tímto způsobem chrání svůj majetek. Novelizace zákona by mohla zvednout výši správního poplatku, který je spojen s převodem trvalého pobytu na ohlašovně, a tím by mohlo dojít ke snížení množství občanů, kteří ohlašovny zneužívají.

I přes výše uvedené doporučení nelze však tvrdit, že je státní správa vykonávána v obci Církvice nedostatečně, stálo by však za zvážení zamyslet se nad výše uvedenými nedostatky tak, aby došlo k lepšímu nastavení výkonu přenesené působnosti.

ZÁVĚR

V přenesené působnosti vykonávají obce státní správu, která jim byla svěřena státem. Obce získávají na výkon přenesené působnosti příspěvek od státu, který slouží k částečnému krytí výdajů na přenesenou působnost. Výše příspěvku je každoročně stanovena, dle metodiky Ministerstva vnitra ČR, v zákoně o státním rozpočtu na příslušný rok. Obec Církvice má aktuálně 1257 obyvatel a je obcí se základní působností (obec I. typu). Výše příspěvku u obcí, které nejsou obcí s rozšířenou působností, závisí na velikosti správního obvodu obce a rozsahu přenesené působnosti k výkonu státní správy, který je vyjádřen koeficienty.

Jelikož obec Církvice nevede oddělené účetnictví pro výkon samostatné a přenesené působnosti, bylo nutné náklady na výkon přenesené působnosti odhadnout. Analýza této práce vycházela z metodiky stanovení plánovaných nákladů na výkon státní správy Ministerstva vnitra ČR spolu s expertním odhadem místostarosty obce Církvice. Celkové náklady na přenesenou působnost tvořily mzdové a režijní náklady. Mzdové náklady byly určeny dle odhadu počtu úředníků, kteří se podílí na výkonu přenesené působnosti, a časové náročnosti. Tento odhad byl vyčíslen na základě konzultace s místostarosty obce Církvice. Režijní náklady byly stanoveny ve výši 43 % mzdových nákladů.

Za účelem provedení analýzy bylo třeba vyčíslit také příjmy. Přenesená působnost v obci je financována zejména příspěvkem na přenesenou působnost ze státního rozpočtu, dále pak vlastními příjmy obce, které se skládají ze správních a sankčních poplatků. V práci jsou znázorněny agendy, které obec vykonává v rámci přenesené působnosti, kolik správní a sankčních poplatků vybírá a jaké má uzavřené veřejnoprávní smlouvy s městem Kutná Hora.

Záměrem práce je vývoj a analýza přenesené působnosti v obci Církvice. Zjištění, zda finance ze státního rozpočtu dostatečně pokrývají náklady spojené s výkonem přenesené působnosti. Zhodnocení stávajícího stavu a navržení možných změn vedoucích ke zlepšení.

Na základě výsledků mého výzkumu mohu konstatovat, že finance ze státního rozpočtu jsou pro obec dostatečným příjmem, jelikož pokrývají více než 80 % nákladů spojených s přenesenou působností. Příspěvek na výkon přenesené působnosti za roky 2013–2017 pokrýval v průměru 93 % nákladů obce. Je však nutné podotknout, že se jedná pouze o odhady a skutečný stav se může trochu lišit. Když pak zohledníme i vlastní příjmy obce, které získala za výkon přenesené působnosti, tak můžeme tvrdit, že za roky 2013-2017 má obec Církvice přebytek cca 6 000 Kč.

Co se týká zlepšení výkonu přenesené působnosti v obci Církvice, v předchozí kapitole byly navrženy možné změny, které by mohly vést k optimalizaci. Změny by se týkaly správních poplatků, přesunu některých agend z malých obcí na větší územní celky a novelizace zákonů č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, kde by mohlo dojít ke zvýšení správního poplatku za pobyt na ohlašovně.

POUŽITÁ LITERATURA

Odborné zdroje

- [1] JANÁK, Zdeňka HLEDÍKOVÁ a Jan DOBEŠ. *Dějiny správy v českých zemích: od počátků státu po současnost*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2007. ISBN 978-80-7106-906-5.
- [2] KADERÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ. *Územní samospráva - udržitelný rozvoj a finance*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 9788073579104.
- [3] MAREK, Jiří. *Veřejná správa v České republice*. 2., rozš. vyd. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, Úsek pro reformu veřejné správy, 2005, 120 s. ISBN 80-239-4709-5.
- [4] NOVÁK, Pavel. *Paměť krajiny: Novodvorskó-Žehušicko: průvodce cykloturistickou stezkou*. Kutná Hora: Kuttna, 2001. ISBN 80-86406-13-x.
- [5] PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-351-5.
- [6] PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-614-1.
- [7] PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press, 2004. ISBN 80-726-1086-4.
- [8] PEKOVÁ, Jitka. *Veřejné finance: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-698-1.
- [9] PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-5608-0.

Internetové zdroje

- [10] Česká republika od roku 1989 v číslech – 2016. *Český statistický úřad* [online]. Praha, 2017 [cit. 2017-10-23]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/ceska-republika-od-roku-1989-v-cislech-w0i9dxmghn#01>
- [11] Databáze demografických ukazatelů za obce ČR. *Český statistický úřad* [online]. Praha, 2017 [cit. 2017-09-18]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/databaze-demografickych-udaju-za-obce-cr>

- [12] Historie územní samosprávy. JANŠOVÁ, Marie. *Epravo.cz* [online]. 2001 [cit. 2017-10-31]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/historie-uzemni-samospravy-15359.html?mail>
- [13] Hlášení trvalého pobytu. *Ministerstvo vnitra ČR* [online]. Praha, 2016 [cit. 2017-11-27]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/hlaseni-trvaleho-pobytu-996765.aspx>
- [14] Katalog činností obcí a krajů. *Ministerstvo vnitra ČR* [online]. Praha, 2016 [cit. 2017-10-23]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/katalog-cinnosti-vykonavanych-obcemi-v-jednotlivych-kategoriich.aspx>
- [15] Malý lexikon obcí České republiky – 2016. *Český statistický úřad* [online]. Praha, 2016 [cit. 2017-10-24]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/maly-lexikon-obci-ceske-republiky-2016>
- [16] Metodika stanovení plánovaných nákladů na výkon státní správy. *Ministerstvo vnitra ČR* [online]. Praha, 2007 [cit. 2017-11-30]. Dostupné z: www.mvcr.cz/soubor/nakladyvss-pdf.aspx
- [17] Novela zákona o obcích – IV. *Advokátní kancelář pro VS a VP* [online]. Praha, 2009 [cit. 2017-10-24]. Dostupné z: <http://www.hamplova.cz/novela-zakona-o-obcich-iv>
- [18] Obec Církvice. *Církvice* [online]. Církvice, 2017 [cit. 2017-09-18]. Dostupné z: <http://cirkvice.cz/oxibD1qMSZyPTUma2Fsb2Q9JmthbGRvPSZIPSZ0eXB6b2I9MiZ6PTQmaWRwYXJlbnQ9MSZpZHBvbG96PTMmcmF6PSZzPTA->
- [19] Počet obyvatel v obcích – k 1.1.2017. *Český statistický úřad*. [online]. Praha, 2017 [cit. 2017-11-22]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich-k-112017>
- [20] Program rozvoje obce Církvice na období let 2015–2025. *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR* [online]. Praha, 16.3.2016 [cit. 2017-09-18]. Dostupné z: <http://www.obcepro.cz/program-rozvoje-obce-517.modal>
- [21] Příspěvek na přenesenou působnost v roce 2016. *Veřejná správa online* [online]. Praha, 2016 [cit. 2017-10-24]. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6706403>

- [22] Příspěvek na výkon státní správy. *Ministerstvo vnitra ČR* [online]. Praha, 2017 [cit. 2017-10-24]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/prispevek-na-vykon-statni-spravy-prispevek-na-vykon-statni-spravy.aspx>
- [23] Sbor dobrovolných hasičů Církvice. *Církvice* [online]. Církvice, 2017 [cit. 2017-09-18]. Dostupné z: <http://cirkvice.cz/oxibD1qMSZyPTE4JmthbG9kPSZrYWxkbz0mZT0mdHlwem9iPTImej0yNCZpZHBhcmVudD0xJmlkcG9sb3o9OCZyYXo9JnM9MA-->
- [24] SVOBODA, Michal. Biografická metoda v antropologii: Přehledová studie 07/12 [online]. Plzeň: CAAT, 2007 [cit. 2018-04-12]. Dostupné z: http://www.antropologie.org/sites/default/files/publikace/downloads/147_147_michal_svoboda_biograficka_metoda_v_antropologii.pdf
- [25] Ukončení trvalého pobytu. *Ministerstvo vnitra ČR* [online]. Praha, 2016 [cit. 2017-11-27]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/ukonceni-trvaleho-pobytu.aspx>
- [26] Věkové složení obyvatelstva. *Český statistický úřad* [online]. Praha, 2017 [cit. 2017-09-18]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xs/vekove_slozeni_obyvatelstva_stc_kraje
- [27] Zrušení trvalého pobytu. *Ministerstvo vnitra ČR* [online]. Praha, 2016 [cit. 2017-11-27]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/zruseni-trvaleho-pobytu.aspx>

Právní předpisy

- [28] ČESKO. Zákon č. 128/2000 o obcích (obecní zřízení). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 38. ISSN 1211-1244.
- [29] ČESKO. Zákon o státním rozpočtu České republiky na rok 2017. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2006, částka 184. ISSN 1211-1244.

Ostatní zdroje

- [30] Interní materiály obce Církvice
- [31] Interview se Stanislavem VLKEM, místostarostou obce Církvice. Přenesená působnost v obci Církvice. Církvice, listopad 2017.

PŘÍLOHY

Příloha A: Veřejnoprávní smlouva o obecní policii

Příloha B: Dodatek č.1 veřejnoprávní smlouvy o přestupcích

Příloha C: Nařízení obce

Veřejnoprávní smlouva

K zajištění výkonu činností podle ustanovení § 3a zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii (dále jen „zákon“)

podle ustanovení § 3a zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, v platném znění zákona č.
500/2004 Sb., správní řád, v platném znění

I. Smluvní strany

1. Město Kutná Hora, Havlíčkovo nám.552, 28424 Kutná Hora

Zastoupené starostou města RNDr. Ivo Šancem, CSc.

Bankovní spojení číslo účtu 19-444212389/0800

IČ 00236195

(dále jen „Město Kutná Hora“)

a

2. Obec Církvice

Zastoupená starostou obce Jiřím Volencem

Bankovní spojení číslo účtu 3924161/0100

IČ 00236012

(dále jen „obec“)

II. Předmět smlouvy

1. Předmětem této veřejnoprávní smlouvy (dále jen „smlouva“) je výkon činnosti strážníků Městské policie Kutná Hora (dále „městská policie“) na území obce ve smyslu § 3a zákona č. 553/1991 Sb., a to v rozsahu čl.III této veřejnoprávní smlouvy. Smlouva je uzavřena na základě usnesení Zastupitelstva Města Kutná Hora č. 153/11 ze dne 6.9.2011, které tvoří přílohu č. 1 této veřejnoprávní smlouvy a usnesení Zastupitelstva Obce Církvice č. 12/2011 ze dne 1.9.2011, které tvoří přílohu č. 2 této veřejnoprávní smlouvy.
2. Městská policie Kutná Hora byla zřízená Obecně závaznou vyhláškou města Kutná Hora č. 9/2004 ze dne 26. 10. 2004.

III. Rozsah úkolů

1. Městská policie Kutná Hora bude ode dne účinnosti této veřejnoprávní smlouvy na území obce provádět odchyt volně pobíhajících zvířat.
2. Odchyt bude prováděn strážníkem městské policie, který má k tomu odbornou způsobilost ve smyslu § 42 zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči v platném znění a souvisejících právních předpisů.
3. Pokyn k odchycení zvířete může městské policii dát starosta obce, nebo zastupitel obce, který zároveň městské policii sdělí, jakým z dále uvedených způsobů má být s odchyceným zvířetem naloženo.
  - a) zvíře si převezme starosta nebo zastupitel
  - b) zvíře městská policie předá do záchytné stanice pro opuštěná zvířata v Kutné Hoře (toto je povinen starosta obce, nebo jiný člen zastupitelstva, předem vyjednat s odpovědnou osobou záchytné stanice).
  - c) zvíře městská policie předá do útulku pro opuštěná zvířata v Kolině (toto je povinen starosta obce, nebo jiný člen zastupitelstva, předem vyjednat s odpovědnou osobou útulku).
4. Městská policie neprovede odchyt zvířete, pokud nebude předem informována ve smyslu bodu 3 tohoto článku.
5. Městská policie vypracuje o odchytu úřední záznam a tento zašle na adresu obecního úřadu obce.

IV. Náhrada škody

1. Bude-li strážníkovi městské policie nebo Městu Kutná Hora způsobena při výkonu úkolů sjednaných v článku III. této smlouvy škoda (ze strany obce či ze strany třetích osob), zavazuje se obec uhradit způsobenou škodu Městu Kutná Hora v plné výši na jeho bankovní účet, a to ve lhůtě 30 dnů od výzvy učiněné Městem Kutná Hora.
2. V případě, že při výkonu úkolů sjednaných v článku III. této smlouvy bude způsobena strážníkem městské policie škoda obci, uhradí způsobenou škodu Město Kutná Hora v plné výši na bankovní účet obce, a to ve lhůtě 30 dnů od výzvy učiněné obcí.
3. V případě, že při výkonu úkolů sjednaných v článku III. této smlouvy bude způsobena strážníkem městské policie škoda třetím osobám, uhradí škodu obec.

V. Úhrada nákladů

1. Obec se zavazuje, že za provedení odchyt jednoho volně pobíhajícího zvířete uhradí Městu Kutná Hora paušální částku 1.000,- Kč na základě faktury vystavené Městem Kutná Hora. Lhůta splatnosti je dohodnuta na 30 dnů. V částce 1000 Kč jsou zahrnuty mzdy strážníků, používání techniky, náklady na provoz služebního vozidla a ujeté Km, případně další nespécifikované náklady, s výjimkou nákladů na nutnou veterinární péči, kterou obec uhradí přímo ošetřujícímu veterináři.
2. V případě nedokončeného odchytu (zvíře se nepodaří odchytit) se částka uvedená v bodu 1. snižuje na polovinu.

VI. Společná ustanovení

1. Smlouva se uzavírá na dobu neurčitou.
2. Smlouva nabývá účinnosti dnem, kdy rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje o udělení souhlasu s jejím uzavřením nabude právní moci.
3. Smluvní strany se zavazují zveřejnit tuto veřejnoprávní smlouvu bezodkladně po jejím uzavření na úředních deskách svého městského a obecního úřadu nejméně po dobu 15 dnů.
4. Po dobu trvání smlouvy vyvěsí smluvní strany na úředních deskách svého městského a obecního úřadu informaci o uzavření této smlouvy a jejím předmětu. Současně se smlouva zveřejní ve Věstníku právních předpisů kraje.
5. Smlouva je vyhotovena ve čtyřech stejnopisech, každý s právními účinky originálu, přičemž Město Kutná Hora obdrží po dvou vyhotoveních, obec jedno vyhotovení. Čtvrté vyhotovení zašle Město Kutná Hora společně s žádostí o udělení souhlasu s uzavřením veřejnoprávní smlouvy Krajskému úřadu Středočeského kraje.
6. Osobami oprávněnými jednat za smluvní strany při realizaci této smlouvy jsou za Město Kutná Hora starosta města a za obec starosta obce.
7. Tato smlouva může být doplňována nebo měněna po předchozím projednání a souhlasu obou smluvních stran a se souhlasem Krajského úřadu Středočeského kraje.

VII. Zánik smlouvy

1. Smluvní strany mohou tuto smlouvu ukončit na základě vzájemné dohody.
2. Každá smluvní strana je oprávněna tuto smlouvu vypovědět kdykoliv bez udání důvodu. Výpovědní lhůta činí tři měsíce a počíná běžet prvním dnem měsíce následujícího po dni doručení výpovědi druhé smluvní straně.

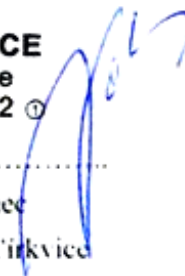
V Kutné Hoře dne 21.9.2011

MĚSTO
KUTNÁ HORA

.....
RNDr. Ivo Šanc, CSc.
starosta Města Kutná Hora

OBEC CÍRKVICE
285 33 Církvice
IČO: CZ236012

.....
Jiří Volenec
starosta obce Církvice

Průběh dle 16.1.2012
Průběh dle 31.1.2012

Příloha B

Dodatek č. 1

veřejnoprávní smlouvy uzavřené mezi Městem Kutná Hora a Obcí Církvice 25.2.2015 podle ustanovení § 63 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, k výkonu přenesené působnosti dle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

Čl. I

Smluvní strany

1. Obec Církvice, IČO 00236012, zastoupená starostou obce Jiřím Volencem, příslušná do správního obvodu obce s rozšířenou působností Kutná Hora
adresa obecního úřadu: Obecní úřad Církvice, 285 33 Církvice, Středočeský kraj
(dále jen Obec Církvice)

a

2. Město Kutná Hora, IČO 00236195, zastoupené starostou města Bc. Martinem Starým, DiS., příslušné do správního obvodu obce s rozšířenou působností Kutná Hora
adresa městského úřadu: Havlíčkovo náměstí 552, 284 01 Kutná Hora, Středočeský kraj
(dále jen Město Kutná Hora)

Čl. II

Na základě usnesení Zastupitelstva Obce Církvice č. 23/16, bod 3 ze dne 20.12.2016 a usnesení Zastupitelstva města Kutná Hora č. 242/16 ze dne 13.12.2016 uzavírají uvedené smluvní strany dodatek č. 1 veřejnoprávní smlouvy uzavřené mezi Obcí Církvice a Městem Kutná Hora dne 25.2.2015.

Čl. III

Úhrada nákladů

Dodatkem č. 1 se mění článek III veřejnoprávní smlouvy uzavřené mezi Obcí Církvice a Městem Kutná Hora dne 25.2.2015 takto:

Za výkon předmětu smlouvy v určeném rozsahu poskytne Obec Církvice ze svého rozpočtu Městu Kutná Hora na jeho účet příspěvek ve výši 1.500 Kč (slovy: jedentisícipětset) za jeden projednaný případ. Příspěvek bude poskytován na základě vyúčtování doručeného Městem Kutná Hora.

Čl. IV

Dodatek č. 1 je uzavřen dnem, kdy rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje o udělení souhlasu s uzavřením tohoto dodatku č. 1 nabude právní moci, tímto dnem dodatek č. 1 nabývá účinnosti.

Ostatní ustanovení veřejnoprávní smlouvy zůstávají beze změny.

Smluvní strany zveřejní tento dodatek bezodkladně po jeho uzavření na úředních deskách svých obecních úřadů (nejméně po dobu 15 dnů).

Smluvní strany vyvěsí po dobu platnosti dodatku č. 1 na svých úředních deskách sdělení o uzavření tohoto dodatku a jeho předmětu.

Přílohu k dodatku č. 1 tvoří usnesení Zastupitelstva obce Církvice a usnesení Zastupitelstva města Kutná Hora o souhlasu s jeho uzavřením.

Dodatek č. 1 je vyhotoven ve třech stejnopisech s platností originálu, přičemž jeden výtisk obdrží Obec Církvice, jeden výtisk obdrží Město Kutná Hora a jeden výtisk spolu s přílohou a se žádostí o souhlas s uzavřením dodatku č. 1 obdrží Krajský úřad Středočeského kraje.

Bc. Martin Starý, DiS.
starosta Města Kutná Hora

Jiří Volenec
starosta Obce Církvice

V Kutné Hoře dne 15.2.2017

Rozhodnutí krajského úřadu o udělení souhlasu s uzavřením dodatku č. 1 nabylo právní moci dne

Rozhodnutí dne: 11. 4. 2017 na první a elektronické úřední desce OS

Signatura dne: 27. 4. 2017

NAŘÍZENÍ OBCE CÍRKVICE č. 1/2017

o zákazu podomního a pochůzkového prodeje na území obce

Zastupitelstvo Obce Církvice se na svém zasedání dne 26.10.2017 usnesením č. 32/2017 - usneslo vydat dle ustanovení § 18 odst. 3 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů a v souladu s § 11 odst. 1 a § 102 odst. 2 písmeno d) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, toto nařízení obce Církvice

ČL. 1

Základní pojmy

Podomní prodej – nabídka, prodej zboží a poskytování služeb, kdy je bez předchozí objednávky nabízeno, prodáváno zboží a poskytovány služby osobami užívatelům v objektech určených k bydlení.

Pochůzkový prodej – nabídka, prodej zboží a poskytování služeb, u kterých nedochází k umístění prodejního zařízení nebo zboží, je provozovaný formou pochůzky, při níž je potenciální uživatel zboží nebo služeb vyhledán prodejcem z okruhu osob na veřejných prostranstvích.

Čl. 2

Podomní a pochůzkový prodej

Podomní a pochůzkový prodej je na území obce Církvice, včetně části Jakub, **zakázán.**

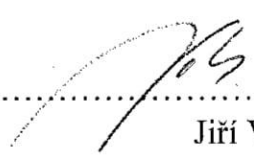
Čl. 3

Závěrečná ustanovení

1. Porušení povinností stanovených tímto nařízením se postihuje podle zvláštních právních předpisů ¹⁾
2. Toto nařízení nabývá účinnosti 15. dnem po vyvěšení na úřední desce.

.....
Stanislav Vlk
místostarosta obce

.....
Jiří Volenec
starosta obce

Vyvěšeno na pevné a elektronické úřední desce OÚ dne:
Sejmuto z pevné a elektronické úřední desky OÚ dne:

---

¹⁾ § 4 odst. 1 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů